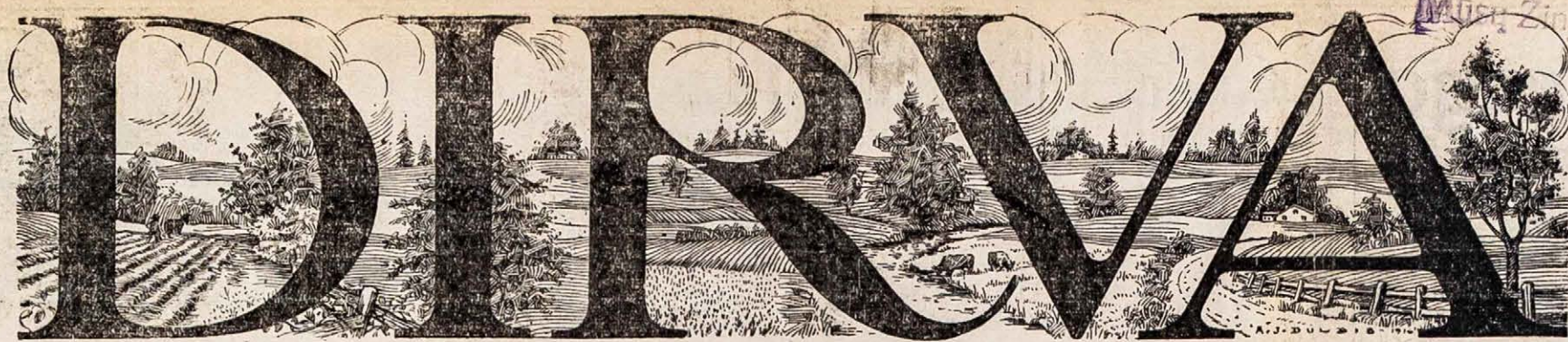

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March

No. 12

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS. KOVO-MARCH 20, 1936

KAINA 5c

47

21st YEAR (21-mi Metai)

BAISUS POTVINIS PITTSBURGHE

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

PRANAŠAUJA KITĄ DEPRESIJĄ

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos viršininkai sako jog šiai šaliai gresia nauja depresija, dėl to kad darbininkų perkamoji galė nedidėja taip greitai kaip produkcija. Surinktomis žiniomis įrodo kad pernai produkcija padidėjo 14 nuosimčių, o darbininko pirkimo galė tik 3 nuos.

Tokia nelygybė yra pagrindas pradėti sekančiai depresijai. Kada gamyba pravršija pirkimą, anksčiau ar vėliau gamyba turi sustoti dėl rinkų stokos, savo Darbo Federacijos rąportas.

Pilno gamyba visoje šalyje pakilo pereitą savaitę. Clevelando srityje gamyba pasiekė 75 nuos: normalio, papildama 11 punktų, kuomet bendrai visoje šalyje bendras pakilimas pasidaro 2 punktais daugiau.

Streikas pasibaigė. New Yorke pasibaigė streikas tukstančių didžiųjų namų keltuvų operatorių ir kitokių aptarnautojų.

Streikavo apie 33,000 namų ir viešųjų budinių aptarnautojų, kurie gryžo dirbti. Jie gauna trims metams sutartį su samdytojais, bet nesispiria už griežtai unijinį darbą, kad neunijistai nebūtų priimami.

Kaip tik federalis teismas atmetė NRA, tuoj visoje šalyje darbdaviai pradėjo mažinti darbininkams algas. Valdžios surinktos žinios iš 3500 firmų rodo kad 1480 kompanijos numažino savo darbininkams algas po NRA pasibaigimo.

Algos numažinta po 10 nuos. ir daugiau. Darbo valandas diduma kompanijų paliko tas pačias, o 1309 kompanijos pailgino darbo valandas.

Ohio valstijoje iš viešųjų darbų bus paleista 9,000 darbininkų su Kovo mėnesio pabaiga.

Visoje šalyje viešųjų darbų darbininkų mažinimas prasidės su ta diena — bus apmažinta 25 nuos.

Akron, O. — Goodyear gumų dirbtuvės darbininkų streiko pabaigos tikimasi bent kurią dieną. Valdžios taikytojai deda pastangas streiką užbaigti. Streikuoją 14,000 darbininkų.

APIE 10 ŽMONIŲ ŽUVO. — VISO PENNSYLVANIJOS ŽUVO APIE 35 ŽMONĖS

Pittsburgh, Pa. — Kovo 18 d. ši miesta apėmė nepaprastai milžiniško didumo potvinis, kuomet vandenys iš Allegheny kalnų sniegų užtvindino Monongaheta ir Allegheny upes gaubiančias šį miestą. Miestas liko be elektros šviesų, visos iudėjimas nutraukta, ir biznio rityje, kuri veik visa apsemta, tik policijai ir ugniagesiai turi teisės rodytis. Vanduo pakilo arti 50 pėjų — ir šis potvinis pasidarė baisesnis už didįjį 1907 metų potvinį. Visos valties ir laivai policijos konfiskuota žmonių gelbėjimui. Nuostoliai skaitoma daug milijonų dolarių.

Viso Rytinių Valstijų Potviniuose Žuvo apie 60.

Kovo 19 d. turimomis žiniomis, rytinėse valstijose potviniuose žuvo apie 60 žmonių, iš jų 35 Pensylvanijoje, 11 West Virginijoje, ir po viena-kita kitose valstijose.

Dideli potviniai užlupo šiuos žinomus miestus: — Wilkes-Barre, Pa., Lock Haven, Pa., New Hartford, Ct., Binghamton, N. Y., Wheeling, W. Va., Johnstown, Pa., Hancock, Md., ir miestus prie Merrimack upės, Mass. valstijoje. Prezidentas Roosevelt atsišaukė į visą šalį prašydamas aukų Raudonajam Kryžiui sušelpiti nukentėjusius, kurių liko be namų keli desėtkai tukstančių.

Londonė Nesutariama

FRANCUZIJA ATSI-SAKO TARTIS SU VOKIETIJA

Londonas, Kovo 17 d. — Čia suvažiavo Lokarno sutarties garantorių valstybių atstovai tartis kas daryti su Vokietija dėl jos užgrobimo Reinlando.

Konferencijoje kilo neaiškumų tarp Prancuzijos ir Anglijos. Prancuzija iš savo pusės reikalauja kad Anglija pildytų savo Lokarno sutarties pažadą ir veiktų smarkiau ir griežčiau prieš Vokietiją.

Prancuzija grąšina išsi-traukimu iš Tautų Sąjungos ir reikalauja kad Pasaulinis Tribunalas sprestų ar apsigynimo sutartis su Rusija sulaužė Lokarno sutartį, kaip tą tikrina Hitleris.

Šešios valstybės, laikydamosi išvien su Prancuzija, tą Hitlerio pageidavimą atmetė.

Hitleris sutiko atsiųsti į tą konferenciją savo atstovą ta sąlyga kad jam būtų suteikta lygi teisė konferencijoje ir kad konferencijoje būtų svarstoma jo pasiulytas taikos planas.

Hitleris pareiškė kad jokia spēka nenugalės Vokietiją kariumenės, ir pasiūlė Prancuzijai leisti savo gyventojams nubalsuoti ar jie nori karo su Vokietija.

Konfederacijoje dalyvaudamas sovietų užrubežinių reikalų komisaras Litvinov labai griausmingai išsireiškė prieš Hitlerį, pareiškdamas kad jo taikos planas yra tik "leidimas dūmų".

Rusijos atstovas sako netiki kad Vokietijai negalėtų pradėti karo, bet linki kad Vokietijai persitiktų jog jeigu jie eis karan visa Europa gali stoti prieš juos.

Flandin pareiškė jog sutinka jei Vokietijai atstovai dalyvaus Tautų Sąjungos tarybos posėdyje, bet Prancuzija nekalbės apie jokias išlygas su Vokietijais, iki nebus patenkinta reikalavimas apleisti Reinlandą.

Prancuzija Siūnia Kareivius prie Reino, Atsargai

Paryžius. — Prancuzija skubomis stiprina savo karo jėgas ir verčia savo kitas sąjungininkes būti gatavomis stoti už savo tarptautines teises. Prancuzijos kariumenės dalys siunčiamos arčiau prie Reino krantų. Prancuzija nori būti pasiruošus visokiame atsitikimui.

Europai Karas Negrąso, bent Greituojų

Žymieji Europos dalykų žinovai sako kad karo Europoje nekilis, iki nebus padaryta kokis kitas naujas svarbus žygis kada nors vėliau. Vokietijai mato savo kariškų pajėgų silpnumą, jie nenori kariuoti, išskyrus jei reiktų apsiginti. Taip pat nenori karo Anglija ir Prancuzija.

VOKIETIJA GALINTI BANKRUTYTI JEI IVES SANKCIJAS

Paryžius. — Čia lankėsi Vokietijos banko atstovas, artimam pasikalbėjimui su Prancuzijos komercijos ministriu ir žymiais Paryžiaus kapitalistais. Jis pasakė kad jeigu Vokietija būtų suvaržyta kitų valstybių sankcijomis už Reinlando užgrobimą, ji turėtų subankrutėti. Todel jis pranešė Prancuzijai nesivaryti už sankcijų įvedimą, nes, sako, tada žūtų ir Prancuzų įdėti Vokietijoje kapitalai.

Vokietijai labiausia bijo Tautų Sąjungos nutarimo visomis pusėmis boikotuoti Vokietiją, neimant ir nesikeičiant prekėmis ir kitais dalykais. Jeigu sankcijos būtų įvedama, Vokietijai greitai laiku bandytų sukelti karą, mestųsi ar vie non ar kiton pusėn.

Prancuzija Užtvirtino Sutartį su Rusija

Paryžius. — Prancuzijos senatas skubomis užtvirtino Prancuzijos karo sutartį su sovietų Rusija, kaip tik Vokietijai įsiveržė Reinlandan. Ta sutartis senato buvo atidėliojama ir ne užtvirtinama.

Ta sutartis nustato kad atsitikime Prancuzijos ėjimo į karą su Vokietija, sovietų Rusija stos Prancuzijai į pagalbą.

Hitleris pasinaudojo šios sutarties priekabe užimti Reinlandą kaip tik Prancuzijos atstovų butas ją priėmė pora savaičių atgal.

PASTORIUS NUŽUDĖ SAVO SŪNŲ

Williamson, W. Va. — Šios kalnuotos srities pastorius, 62 m. amžiaus, nužudė savo vedusį sūnų, su kuriuo gyveno gretimuose namuose, užstodamas jaunėsnį savo raišą sūnų nuo vyresniojo daužymų. Tevas su sūnum nesugyveno ir tankiai bardavosi už nepagelbėjimą tėvui ir raišam broliui pragyventi.

UGNĮ GESINO KERO-SINU

Chelsea, Mass. — Kilus čia gaisrui, šaltą dieną, ugniagesiai atsukę vandenį ir užmovę žarnas pradėjo gaisrą gesinti. Bet ugnis dar labiau ėmė degti.

Paaishkėjo kad vandens departamento viršininko buta labai sumanaus žmogaus: kad vandens rynos laike šalčių neužsaltų ir nebūtų keblumo su gavimu vandenio gaisrui ištikus, jis buvo pripylęs į rynas kerosino.

MOKYTOJA IŠTEKĖJO UŽ 15 METU SAVO MOKINIO

Independence, Tenn. — Šio miestelio mokyklos mokinis, 15 metų amžiaus vaikinai, apsiavedė su savo mokytoja, 29 metų amžiaus.

ROOSEVELT NORI DAUGIAU PINIGŲ DARBAMS

Washington. — Prezidentas Roosevelt Kovo 18 d. kreipėsi į Kongresą prašydamas dar bilijono dolarių vedimui viešųjų darbų visam sekančiam metui. Dabartiniai vieši darbai baigsis su Liepos mėnesiu.

Metecras Apžvietė Placius Plotus

Newark, N. J. — Kovo 14 d., apie 2 val. nakties, šioje srityje per dangų pralėkė liepsnojantis meteoras, toks milžiniškas kad nuo jo smarkumo sudrebėjo namai, o jo šviesa buvo tokia didelė kad buvo matyti per šimtus mylių aplinkui. Jis matomai nusiviedė ir dingo Atlantiko vandenyje. — Ta nuostabų gamtos apsirovėkimą matė žmonės kurie dar nemiegojo, ir naktiniai lakunai, kurių vienas, Clevelando lakunas, skridęs į Newarką, sako matė priešakyje tokią skaisčią šviesą kuri persvietė mėnesieną.

PARAGVAJUS GAUDO KOMUNISTUS

Pietų Amerikoje, Paragvajaus respublikoje, po visokių sunkumų ir truksmų, įsikūrė tautiška fašistiška vyriausybė. Ji tuoj ėmė gaudyti ir bausti komunistus, kurie buvo privarę šalį prie kraujo praliejimo. Nėkurie komunistų vadai išvejami iš šalies.

UŽSIMUŠĖ PENKI ITALAI LAKUNAI

Roma. — Iš Etiopijos karo fronto pranešama kad ten laike veikmės nukrito Italijos kariškas lėktuvas ir užsimušė penki lakunai.

DAR DESETKAS ŽUVO ISPANIJOJE

Madridas. — Dar apie dešėtkas žmonių užmušta riaušėse paskirose Ispanijos dalyse, nors kairiųjų respublikonų vyriausybė išleido griežtą draudimą sumišimams kelti.

Susirėmimai įvykta tarp komunistų ir dešiniųjų, kam panaudojama bombos, revolveriai, užpuolimai ir kiti žiaurus budai.

Komunistų kurstomi buiriai žmonių veikia labai drąsiai, džiaugdamiesi kairiųjų didumos laimėjimu Ispanijos rinkimuose prieš mėnesį laiko atgal.

Ispanijos prezidentas Zamora pasiryžęs atsistatydinti.

Susekė keturių žudystę Athens, Tex. — Čia vienas žmogus, 54 m. amžiaus, pripažino nužudęs, 4 metai atgal, šeimą iš keturių asmenų. Jis parodė ir vietą kur užkasė, ir ja atkasus užtikta kaulai. Senis su laikytas.

Laisvė Seniau ir Dabar

"Jaunoji Karta" štai kaip nusako buvusią Lietuvos "pilną demokratinę laisvę", kurią įvedė krikščionys demokratai, kurie už tą patį barabartinius Lietuvos valdovus:

Opozicionieriai iš principo mėgsta prikaišioti tautiškajai vyriausybei, kad dabar, girdi, piliečiai smarkiai suvaržyti, o seimų laikais, tai buvusi laisvė. Laimei, iš seimo laukų yra likę dokumentai, kuriuos galima pacytuoti tiems, kurie tuos laikus per daug šviesiai norėtų atvaizduoti. Štai, 1924 metų gegužės 6 d. seimo 93 posėdžių stenograma. Šioje stenogramoje surašytos kalbos, pasakytos svarstant vyriausybės tuomet seimui pateiktą sustiprintos apsaugos įstatymo projektą. Be kitko, čia skaitome toki krikščionių demokratų frakcijos atstovo J. Steponavičiaus pareiškimą:

"Panaikinus karo stovį visoje Lietuvoje, vykdomoji valdžia mano, kad mūsų vidaus padėtis ir užsienių padėtis mūsų sąlygoje yra tokia, kad dar nebutų galima kraštą valdyti, einant bendrais normalių laikų įstatymais, bet reikalinga įvesti sustiprintos apsaugos padėtį. Vykdomosios valdžios pasiūlymas yra toks, kad vietose, kur bus paskelbtas sustiprintos apsaugos padėjimas, Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės: 1) drausti atskiriems asmenims pasilikti tose vietose, kuriose jų buvimas, Ministerio nuomone, kenksmingai atsiliepia į tvarkos ir ramybės palaikymą; 2) ne daugiau, kaip dviem savaitėmis visus asmenis, kurie yra įtariami nusikaltimu, už kurių gresia bausmė, sujungta su teisėmis atėmimu, sulaukyti; 3) draugijų bendrovių ir sąjungų darbą sustabdyti, prekybos ir pramonės įmones uždaryti; 4) tiek vienlaikinių, tiek periodinių raštų spausdinimą ir platšinimą uždrausti; 5) mitingus, visus susirinkimus atvirus ir privačius įsakymus leisti. Už tų įsakymų netaikymą Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės administraciniu keliu bausti pinigine bauda iki 5,000 litų arba iki 3 mėnesių kalėjimo".

KLAIPĖDOS KRAŠTO APSKRIČIŲ RINKIMUOSE LAIMĖJO LIETUVIAI

Pagėgiai. — Prabėgo antri rinkimai į apskričių seimelius Klaipėdos krašte. Šį kartą jau nebuvo tokių didelių triukšmų ir bjaurių iš Vokietijų pusės, kaip į Krašto seimelio rinkimus. Užtai ir Lietuviai daugiau laimėjo. Klaipėdos ir Pagėgių apskrityse Lietuviai gavo veik po du tukstančius balsų daugiau negu prieš keturius metus. Ir į seimelius pravedė po vieną atstovą daugiau. Silutės apskrityje, taip pat Lietuvių balsų prieauglis buvo, bet dėl didelio nuosimčio balsuotojų daugiau atstovų praveisti nepasisekė. Tas bendras laimėjimas rodo, kad krašte vis daugiau žmonių susipranta ir savo balsus atiduoda Lietuviams. O taip pat daugelis gyventojų labai pasipikrino, kad Vokietijai savo pažadų neįsteisi. Jie buvo pažadėję atidaryti sieną su Vokietijai ir brangiai parluoti Ukraininkų produktus. Bet Vokietija šendien neturi pinigų ir sienos paliko uždaro kaip ir buvo. Tad ir pasitikėjimas Vokietininkais labai krito.

Reikia tikėtis, kad toliau vis žmonės turės persilaužti ir matyti, kad tik Lietuviai gali kraštui atnešti naudos ir kad žmonių gerovė galės pataisyti tik balsuotojų už Lietuvius, kas jau pradėdama ir daryti. Iš Lietuvos šį kartą į Pagėgių apskr. seimelį išrinkti Juodkalis Jonas ir Šernas Jonas iš Pagėgių. Vyskupaitis Jonas iš Vilkiškių ir Kupraitis Kristupas iš Pakamonių.

Lietuviai visą laiką norėjo kraštui ir žmonėms tik gerovės ir šį kartą išrinkti, vėl dės pastangų, kad savo rinkikams atneštų naudos. Koresp.

Lietuviai visą laiką norėjo kraštui ir žmonėms tik gerovės ir šį kartą išrinkti, vėl dės pastangų, kad savo rinkikams atneštų naudos. Koresp.

VOKIETIJAI SLEGIA LIETUVISKAS MOKYKLAS

Pagėgiai. — Dabartinė Vokietininkų Direktorija atleido daugelį Lietuvių mokytojų iš pareigų, o jų vietoje neturi ko paskirti. Tai kelios mokyklos yra krašte visai be mokytojų. O daugelyje mokyklų liko su sumąžintų mokytojų skaičiumi. Tai vėl žmonės skundžiasi, kad tik jis liktų tamsus ir pasiliktų Vokietininku, negu kad jį išauklės Lietuvis mokytojas ir jis taps susipratus Lietuvos. Taigi šiandien Klaipėdos kraštas pergyvena vieną sunkią tragediją — negali tinkamai auklėti ir švietis. O tas negalima dėl Vokietinio krašto statuto autonomijos. Šiandien Didžiojoje Lietuvoje nėra mokyklų pilnu termu, o daromos komedijos. To dėlai šiandien keliama klausimas kad vėl steigti privačias Lietuvos mokyklas ir vesti jaunosios kartos tinkamą auklėjimą.

PITTSBURGH

RUPINASI KAMBARIO FONDU

Pittsburgho Lietuviai deda visas pastangas eiti prie užbaigos kėlimo pinigų Lietuvų Kambario Fondui Pittsburgho Universitete. Parengimas po parengimo daroma: tai Sandaros kuopos, tai SLA. 40-ta kuopa, tai Moterų Klubas ir Tautiška parapija. Tiesa, arčiau pažiūrėjus tai beveik visur matysi tuos pačius asmenis dirbant, tik po visokiais vardais. Taip pat pora pasekminių parengimų buvo Lietuvų Tautiškų Kapinių naudai.

Tas aiškiai rodo kad pas mus veikia energijos netruksta. O kur dar draugijos kurios rengia vakarus savo naudai?

Taigi tas kuris prie draugelio draugijų priklauso tai tik turi paspėti eiti.

PASVEIKINIMAS ŠLIUPUL

A. L. T. Sandaros kuopų sąryšis turėjo savo susirinkimą L. P. salėje. Nutarta pasveikinti Dr. Joną Šliupą jo 75 metų amžiaus sukaktuvėse. Sekretorius J. Virbickas įgaliotas pasiųsti laiškelį į Palangą. Taip pat Sąryšis nutarė surengti išvažiavimą arba pikniką Rugpjūčio mėnesį Lietuvų Ukės darže.

SLA. 40-TOS KUOPOS svarbus susirinkimas bus sekmdienį, Balandžio 5 d., LMD. salėje, nuo 2 val. po pietų. Visų narių priedermė dalyvauti susirinkime, nes bus balsavimas SLA. centro valdybos ir rinkimas SLA. delegatų į jubiliejinį seimą Clevelande.

Po rinkimų, paprastai nekurie saką kad netikus valdyba išrinkta arba netinkami delegatai į seimą pateko. Todel dalyvausk visi ir visos ir atidžiai savo balsus už tinkamiausius ir į Centro valdybą ir už delegatus.

SLA. 40-ta kuopa nutarė surengti dar vieną vakarą, delegatų į seimą kelionės lėšoms. Bus margučiu vakarienė tuoj po Velykų, Balandžio 15 d., L. M. D. salėje.

Ši kuopa turėjo du pelningus parengimus Lietuvų Kambario fondo naudai: vienas darė pelno \$44, antras net \$112.

Pažiūrėsim kiek padarys delegatų kelionės į Clevelandą apniokėjimui.

MENKUTĖS PRAKALBOS. Kovo 14 d. LMD. salėje buvo surengta prakalbos P. Grigaičiui; žmonių atsilankė mažas būrelis. Grigaitis kalbėjo dvejeto atveju, pirmiau apie Lietuvą, žinoma tik iš blogosios pusės; rodė slapstų atsisaukimų Lietuvos ukininkus, kurstant štreikuoti, ir tam panašiai.

Antra dalis kalbos buvo atkreipta į komunistus. Matyt Grigaitis norėtų komunistams pertikrint kad jie padarė klaidą pasitraukdami iš socialistų sąjungos. Revoliucijos jie neįvykdė ir neįvykdyti, sako jis. Komunistai gi matyt laikosi sąjogo "bendro fronto" sutarties su Grigaičiu, nes sėdėjo salėje ir žiūrėjo. Ne taip kaip keli metai atgal, toje pačioje salėje, kada mūsų komunistai buvo užpuole Grigaitį, tai tik mūsų tautininkų pagalba buvo nurašyti ir Grigaičiui duota baigti kalbėti. Draugas Miliauskas, žinoma, padavė porą klausimų, bet labai švelnioji formoje, o kiti visi tylėjo, turbūt sutinka su Grigaičio išvedžiojimais.

J. Virbickas.

Chicago

"Birutės" Koncerto Proga

"Naujienu" 59 Nr. Kovo 10 d. tilpo aprašymas praėjo sekmdienio "Birutės" koncerto, kuriame rašinėlio autorius (gal ir ne iš blogos valios) nevisai teisingai ir abstraktiškai koncertą aprašė. Iš jo rašinėlio turinio sprendžiama, kad koncertas praėjo šaltoje nuotaikoje, tuo tarpu atvirkščiai publika savo aplodismentais ir karštu entuzijazmu palydėjo skambančių dainų aidus, išreiškdamą gilią įvertinimą pirmą kartą atliktų Lietuvos kompozitorių naujų veikalų.

Todėl atrodo, kad šis rašinėlio autoriaus atpasakojimas ir bendras dalyvių upas, reikalauja šiokių tokių korektyvų ir gilesnio viso koncerto analizo.

NAUJI VEIKALAI

Rašinėlio autorius guodžiasi, kad nauji kuriniai gerokai atsitolingi nuo liaudies motyvų. Išigilinus gi į pagrindines veikalo mintis nesunku net ir nemuzikui profesionalui, bet ir paprastam muziką mėgstančiam individualui susivokti kompozicijų strukturoje, kad naujuose veikaluose, su labai mažomis išimtimis, kaip tik vyrauja liaudies motyvai. Pavyzdžiui J. Kačinsko "Pjovėjas", S. Šimkaus "Tu Pasakyki Man, Saulužėle", ir "Sermukšnėle"; D. Andriulio "Oi Berneli Vienturi" ir ypatinai J. Karnavičiaus "Oi Tu, Varne" charakteringai atvaizduojama Lietuviška sutartinė. Teisybė, tuose kuriniuose inestės variacijos ta prasme kad motyvas, (grynai Lietuviškas) kartais iš sopranų pereina į tenorus, altus ir bosus, bet anaipol nėra tai nauja muzikalios minties išreiškimo forma (ji taip sena kaip Bachas, Beethovenas ir t. t.) o vien tik autoriaus sugebėjimas moduliacijų ir kontrapunkto pagelba sudaryti iš paprasto liaudies motyvo įdomius harmoningus niuansus malonius muzikalei ausiai. Tad ir lyginti šiuos kurinius su moderninės muzikos atstovais Stravinskiu, Skriabinu ir kitais nėra jokio pamato.

Reikia tik sveikinti dabartinius Lietuvos kompozitorius, kad jie sugeba iš paprastų liaudies motyvų sutverti muzikalią ensemblį, kuris buvo sunkiai prieinamas senesniems Lietuvos kompozitoriams, ir kuris savo formomis panašus į senai jau žinamą ir muzikeline pasaulio idomius harmoningus niuansus malonius muzikalei ausiai. Tad ir lyginti šiuos kurinius su moderninės muzikos atstovais Stravinskiu, Skriabinu ir kitais nėra jokio pamato.

B. DARLYS DRANGELIENĖ Giliausio į rašinėlio autorių įspūdžio padarė p. Sarpaliaus "Dul Dul Dūdėlė" interpretacija. Simpatingas p. Sarpaliaus veikalelis yra paprastas, nekomplikuotas ir sakyčiau naivus. Galingam Drangelienei balsui, aiškiu, čionai nebuvo jokios progos pasirodyti jos balso tobulybės aukštumoje todėl ir sunku suirasti rašinėlio autoriaus ta daina susizavėjimą. Jo tvirtinimas, kad Drangeliene yra tai lyrinis sopranu reikalauja korektūros, nes ir mažai muzikoj nusivokiančiam asmeniui nesunku suprasti, kad jos balsas nėra lyrinis, bet dramatinis sopranu. Jos sekmingas Lietuvos opetro "Aidos" rolėje pasirodymas (o rodos visiems aišku, kad Aidos rolė netinka lyriniam sopranui) jos koncertų po plačiąją Ameriką tuoras pildant dramatinio sopranu roles aiškiai įrodo, kad rašinėlio autorius klysta klasifikudamas ją kaip lyrinį sopranu. Tad skėbėtina, kad jis nepatėmijo jos interpretacijos Caikovskio "Pikų Damos" Lisos arijo, kur daininkė pademonstravo visas savo vokelines galybes. Jos išpildymais melodijos Jukubėno kompozicijos "Gėlės iš šieno", ypatinai jos dikičia sudarė neišdildomo įspūdžio. Bendrai rei-

SLA. NARIAI

Balsuokit už šį Tautinį Kandidatų Sąrašą

PrezidentuADV. NADAS RASTENIS,
Vice PrezidentuADV. ANT. O. ŠALNA,
SekretoriumM. J. VINIKAS (dabartinis)
IždininkuADV. J. S. LOPATTO,
Iždo globėjaisST. MOCKUS, J. ZALATORIUS,
Daktaru kvotėjuDR. MIKOLAINIS

kia pastebėti, kad Drangeliene balse jaučiama nuolatinė pažanga.

LULU RABEN-MICEVIČIENĖ

Rašinėlio autorius guodžiasi, kad Moskovskio ir Sarastės kurinių išpildyme, jis jautė vien tik šaltą techniką. Bet p. kritike ar Tamstai žinoma, kad tų veiklų vyriausios ypatybės koncentruojasi kaip tik tobuloje technikoje. Nėra tai lyriniai veikalai, bet grynai išreiškimas technikos aukštumų.

BIRUTĖS CHORAS IR JOS VEDĖJAS

Birutės choras, kuris per dešimt metų buvo kaip ir barometru Lietuviško meno, šį kartą debiutavo su naujais Lietuviškais veikalais. Reikia pripažinti, kad dabartinio vedėjo p. Byanskio rankose, tasai choras siekia naujų meno aukštųjų, stengdamasis nusikratyti, išgalejusio pas mus svetimų veiklų ir vertimų pildymo (kartais ir visai nevykusiai) ir stengiasi užakcentuoti ir mums parodyti, kad ir Lietuviškų kompozitorių kuriniai, nekuriais atvejais, jau gali prilygti ir pasaulinio masto veikalams. Sveikintinas tai reikškins malonus ypatingai Lietuvos širdžiai. Choro su solistais išpildymas A. Kačanausko veikalo "Patekė Aušrinė" daro įspūdį, kad choras ir solistai suprato veikalo dvasią ir galingai, tuo pačiu metu rafinuotai uždarė koncertą.

Baigdamas noriu pabrėžti, kad išmintinga, parašyta veikalo žinovo kritika, atlieka konstruktyvų darbą. Bet kritika, kurioje darbas aprašomas paviršutiniškai, neįsigilinus į atliktą darbo savitas ir aplinkybes, kuriose prisieina mūsų neskaityngoms meno įiegoms dirbti, įneša kartaus destruktivio įspūdžio.

A. K.

DAYTON

GRAŽUS LIETUVOS PAVEIKSLAI

Kovo 13 d. Barney salėje J. Januškevičius rodė Lietuvos spalvuotus paveikslus. Žmonių atsilankė du šimtai, ir gerėjosi pamatę savo tėvynės Lietuvos tokius gražius vaizdus. Surengimui pasidarbavo Šv. Kryžiaus parapija.

FILMA IS KRISTAUS GYVENIMO. Kovo 23 d. Elite teatre bus rodoma Kristaus gyvenimas. Rengia Šv. Kryžiaus Lietuvų parapija. Verta visiems pamatyti tą plačiai visiems žinomą biblišką atvaizdinimą.

NEISILEIDO. Buvo jau rašyta "Dirvoje" kad Andrius Matusevičius iš Daytono buvo pasiryžęs važiuoti į bolševikų rojų ir tenai rojiškai gyventi. Bet kai pasiryžo tikrai išvažiuoti tai Rusijos komisarai pasisakė duoti jam įvažiavimo vizą, kaip Rusijos nepiliečiui, nors Andrius yra sovietų vienos išpažintojas.

Tai yra gera pamoka visiems tokiems paklydėliams Lietuviams kurie dirba bolševizmo naudai, o savą tikrą tėvynę Lietuvą niekina. Laikas jau susiprasti.

"D." Rep.

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Klausykite jų sekmdieniais nuo 2 val. po pietų

iš stoties WIND
Gary, Indiana

BENDROVĖ IR B. F. BAGOČIUS

Šiais laikais mėgiamiausias socialistuojančių laikraščių arklukas — tai priekaištavimas tautininkams subankrotavusių bendrovių. Keleivis, Laisvė, Vilnis, Naujienos nesiliauja pancaryti, kad niekas nebalsuotų už Sargybos pastatytus kandidatus į SLA viršininkus, nes, esą, tautininkai nubankrutino ir Vienybės bendrovę, ir Atstatymo b-vę, ir Resorsino b-vę, ir Laivyno b-vę, ir TMD. ir net kelis bankus.

Bet apie Lietuvų Prekybos Bendrovę (Lithuanian Sales Corporation) Bostone tie laikraščiai nesako nė žodelio! O su ta bendrove buvo šitaip:

1931 m. Fortunatus J. Bagočius pareikalavo teismo Superior Court in Equity, Suffolk Co., Bostone, kad pripažintų jam Lithuanian Sales bendrovės 60-000 akcijų (sėrų), sertifikatų No. 4552 ir 4504, kuriuos jis neva pirkęs už \$5000 nuo Jono J. Romano. Bet teismas, remdamasis liudininkais ir dokumentais, tą Bagočiaus reikalavimą ne tik visiškai atmetė 1931 m. Lapkričio 25 d. sprendimą Nr. 34940, bet dar visas tas akcijas pripažino bevertėmis, o Bagočių nuteisė užsimokėti kaštus sumoje \$17.50.

Ziome kad paduodant teismui tokį reikalavimą (Bill of Equity), skundėjas turi ne tik pasirašyti po prašymu, bet ir pridėti savo priesaiką. Atmesdamas Bagočiaus bylą Aukštasis teismas parodė, kiek jis vertina jo priesaiką ir reikalavimą: ne tik atmetė bylą, bet dar panaikino akcijas ir priteisė užsimokėti kaštus!

Socialistų spauda apie tą nesako nė žodelio.

Varnas varnui akies nekerta!

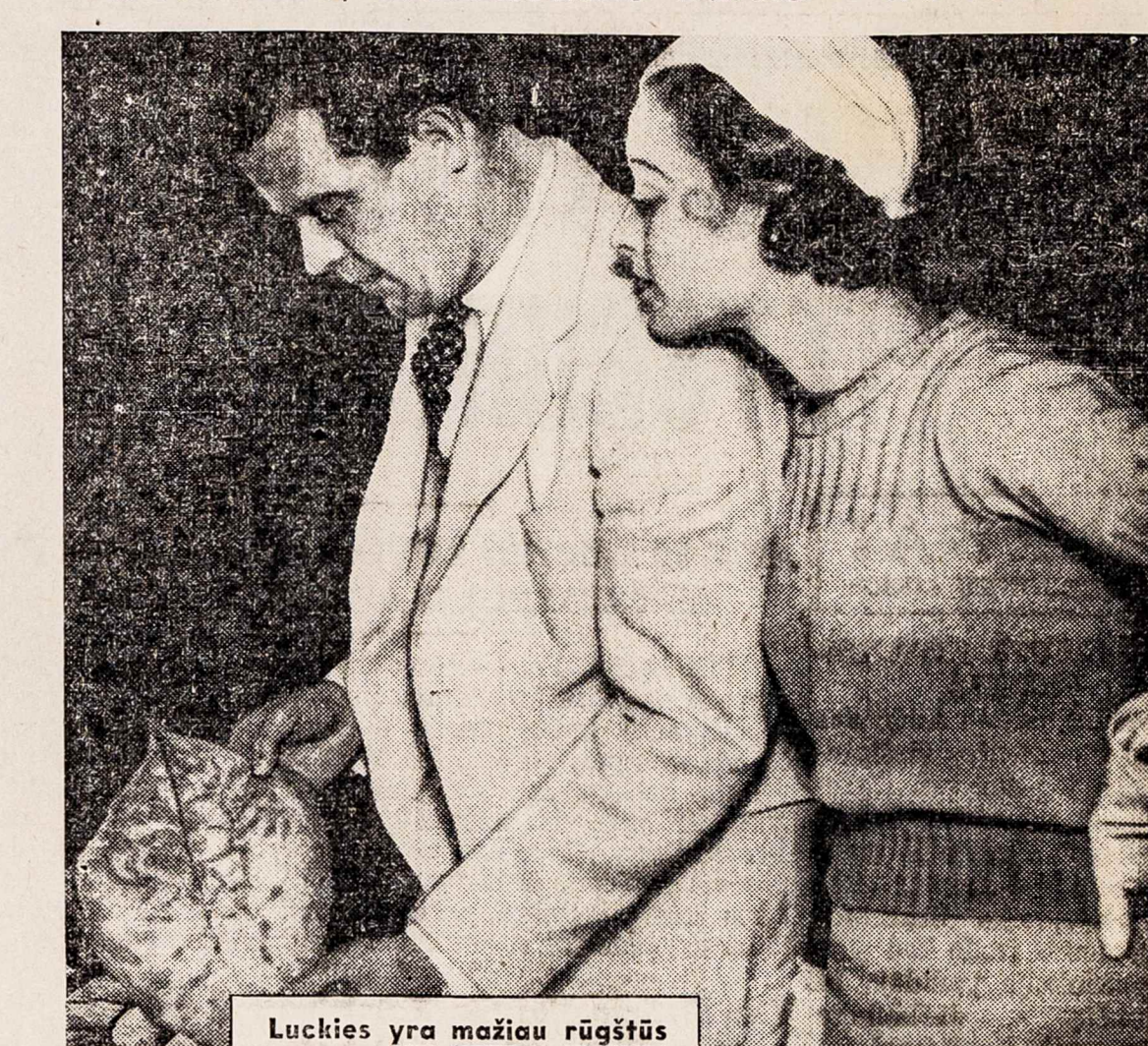
BALTIMORE, MD.

DVEJOS PRAKALBOS. UNIJOS SUSIRINKIMAS

Vasario 29 d. įvyko SLA. 64-tos kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo SLA. prezidentas F. J. Bagočius. Bagočius pasakė S. L. A. reikalais taip sakant nepartinę prakalbą, kurią jis pavadino "patrijotine". Trumpai perbėgęs Lietuvos praeitį, priėjo prie šių dienų atgimusių Lietuvos, ir palaikymui ilgiau Lietuvystės čia Amerikoje, ragino visus rašytis į Susivienijimą Lietuvų Amerikoje. Agituodamas už SLA. pasakė: "Aš jums kalbu kaip S. L. A. prezidentas, ir man yra reikalingi be skirtumo, tautininkai, socialistai ir komunistai: visi gali prigulėti prie Susivienijimo be jokių skirtumų."

Nors Bagočius savo kalboje ir gana sarkastiškai minėjo 300,000 dolarių vertės bonus, dabar esančius be jokios vertės, "kaip supuvusius obuolius", tačiau į paklausimą atsakydamas, aiškino kad už tai jog tie SLA. bonai šiandien yra jau sumukę negalima nieko kaltinti, kaltos esą aplinkybės kurios prie to privėdė. Kaip faktą privėdė kiek per tą depresijos laikotarpį yra subankrutę visų visokių pramoninių ir bankų. Nors to klausėjo aiškus tikslas buvo išgirsti Bagočiaus pasmerkimą buvusios SLA. Pildomos Tarybos, tačiau to jis vengė.

UNIJOS PRAKALBOS. Kovo 2 d. įvyko Amalgameitų rubų siuvėjų unijos Lietuvų skyriaus surengtos prakalbos

Luckies yra mažiau rūgštūs

Rūgštumo Perviršius Kitų Populiarių Išdirbinių. Lyginant Su Lucky Strike Cigarettais	
BRAND	RELATIVE ACIDITY
BRAND A	100
BRAND B	85
BRAND C	70
BRAND D	55
Lucky Strike	40

LUCKIES YRA MAŽIAU RŪGŠTUS!

Neseniai padaryti cheminiai bandymai parodė, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgštume perviršiu nuo 53% iki 100% daugiau negu Lucky Strike.

* Daviniai Patikrinta Nepriklausomų Cheminių Laboratorių ir Tyrinėjimo Grupių

TINKAMAS IŠSISTOVĖJIMAS

Tabakas savo natūraliame stovyje yra šiurkštus ir stiprus. Nors augintojo "sūtaistas" pirm pardavimo, jis yra netinkamas naudojimui be tolesnio išsistovėjimo. Per šį išsistovėjimo laikotarpį (kuris trunka iki Lucky Strike atsikime nuo 1½ iki 3 metų) įvyksta svarbios atmainos. Tos "Gamtinės" atmainos baigiasi daliniu "išlyginimu" lapo pirmųjų šiurkščių kokybių. Mūsų šios gamybos procesas nuveda tuos pagerinimus daugeliu žingsnių toliau — nes kiekvienas Lucky Strike Cigaretas pavyzdžiui: Lengva Užsirūkyma iš turiningo, brandaus-kūno tabako.

"IT'S TOASTED"—Jūsų gerklės apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosulį

Copyright 1936, The American Tobacco Company

gelbėjimui J. Stilsono-Butkaus, įsivėlusio veikime prieš Amerikos valdžią dar iš karo laiko. Kalbėjo A. Jankauskas, unijos generalinis organizatorius, ir Dr. I. Bronušas, vietinis. Buvo pasisąžadę kalbėti ir teisėjas Laukaitis, tačiau nepribuvo.

Aukų Stilsonui gelbėti surinkta \$27 su centais. Publikos del blogo oro atsilankė labai mažai.

Kovo 4 d. įvyko rubsiuvių unijos Lietuvų skyriaus gana skaitlingas susirinkimas. Nariai, apkalbėdami savo kasdienius reikalus ir nepasitenkinimą unijos vadų nuolaidumu ir pataikavimu darbdaviams padarė du griežtus ir svarbius tarimus. Vienas, tai kad unijos viršininkai griežčiau laikytųsi 36 valandų darbo savaitės ir kad už viršlaikį reikalautų pusantro tiek mokesčio; antras, kad per vietinę jungtinę tarybą darytų spaudimą į generalinį unijos ofisą kad darant naujas sutartis Birželio mėnesį reikalautų nuo darbdavių 35 nuošalų pakėlimo.

Nežinau kaip yra kitose ko-

lonijose, bet Baltimorės rubsiuvių unijos viršininkai yra taip apsiėdę ir pataikauja darbdaviams kad dabar jau nėra tokios rubsiuvių kurios kurioje nebūtų dirbama viršlaikis ir siuvėjai neįstengia pasipriešinti tokiam tiesiog bjauriam išnaudojimui, nes unijos viršininkai patys įsako siuvėjams dirbti viršlaikį kur tik darbdavis pareikalauja. Siuvėjai, ne vien Lietuviai tokiu unijos viršininkų elgesiu yra labai pasipiktinę ir pradėjo organizuotis į klubus, kur liuosiau apkalba savo reikalus ir skaitlingai pradeda lankytis į unijos skyrių susirinkimus. Tokis siuvėjų nepaprastas judėjimas išbudino unijos viršininkus iš miego ir tie dabar laksto kaip ugniagesiai norėdami užkirsti tam judėjimui kelią.

P. P. Jaras.

J. ŽEMANTAUSKAS

Viešas Notaras

Užrašo "Dirva", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius, 130 CONGRESS AVE. WATERBURY, CONN.

SCRANTON, PA.

Atgailos pamaldos atsibus Lietuvų Katalikų Tautinėse parapijose sekanciai:

Wilkes-Barre, Pa., Kovo 21, 22, ir 23.

Scrantone — Kovo 28, 29, 30 ir 31.

Visus parapijonus ir simpatikus užkviečia Kun. X. M. Žukauskas.

Tautinėje Scrantono ir Wilkes-Barre katalikų bažnyčioje misijos ir kitos pamaldos atsibuna Lietuvų kalboje. Pr.

PAJIESKAU Joną Šveplėną, Liepėnų vlenk., Pandėlio par., Rokiškio ap. 1929 m. gyveno Argentinoje, Buenos Airese — Avillaneda. Pajiesko sesuo Kazė Mazanskiene. Malonėk atsišaukti, arba kas apie jį žino prašomi pranešti. Argentinos Lietuvų laikraščiai prašomi šį pajieskojimą pakartoti. Antrašas:

K. Mazanskiene
722 E. 127 St. Cleveland, O.
U. S. America.

"DIRVOS" REDAKTORIAUS K. S. KARPIAUS

Kelionė Lietuvoje

IR KITOSE ŠALYSE

K. S. Karpius

(Tęsinys iš pereinamojo num.)

IS NAUMIESČIO Į MARIJAMPOLĘ

RUGPJUCIO 27. — Jau buvo apie 4 valandą po pietų kaip mudu su Antanu Bubniu, sėdėję autobusu, apleidom Naumiesčio ir išvažiuojam atgal į Vilkaviškį, iš ten gi į Marijampolę. Dabar daugiau prisizūrijau į taisomą plentą, kur darbininkai dirba visai netoli Naumiesčio. Turi tam tikras mašinas, kurios naudojamos prie tokių kelių dirbimo. Lietuvoje veik visokiuose darbuose matysite moteris — prie namų mūrinimo ir kitų darbų kurie yra sunkūs ir tinka tik vyrams. Bet čia moterys ar mergos tokios stiprios kad sunkus darbas joms mažniekis. Taigi ant šio plento greta vyrų dirbo kelios moterys ar merginos, plaukus skurute užpakalyje surišusios, andarokus iki reikalingo aukštumo pasikišusios, ir basos. Vyrų vieni basi, kiti apsiavę klumpėmis. Jos žvyrą sijoja, cementą maišo ir atlieka kitus darbus. Pro dirbančiuosius autobusus praeina palengva, prasisukdamas iš plento.

Autobusas prisėdo beveik pilnas, nors šiočia diena ir rodos kokius ten reikalus turėtų Naumiesčio gyventojai Vilkaviškyje ar Vilkaviškio gyventojai Naumiestyje. Bet kaip yra greitas ir patogus susisiekimas, žmonės važiuoja ir tiek. Seniau, kada reikdavo paštiniais arkliais važiuoti neturintiems savo arklį, arba savo arkliais, ar pėkščiam eiti tai ir reikalų buvo mažiau. Autobuse važiuoja vyrų ir moterų, žydų ir Lietuvių.

Iš Naumiesčio autobusus ejo iki Vilkaviškio gelžkelio stoties, ne į miestą, taigi mus atvežė prie stoties ir paleido. Į miestą davaižiuoti reikėjo samdyti taksi. Stotis nuo miesto dar apie porą kilometrų. Stotis graži, mūrinė, ir aplink labai švaru, matyt ir gėlių pašalais prisodinta. Gelžkelio bėgiai eina link Kybartų ir Prusijos rubėžius. Kelias labai gerai užlaikomas, išrodo kaip naujas.

Apie 5 valandą turėjo ateiti traukinis, taigi taksi vežikai laukė žmonių kurie norės važiuoti į miestą. Mudu su Bubniu prieinam prie pirmutinio taksi šoferio ir klausiam ar galės mus nuvežti į Vilkaviškio autobusų stotį. Jis sutiko pavezti, tik paprašė biskelį palaukti, nes tuo pačiu taksi važiuos atgal į miestą ir Pralotas Dambrauskas, iš Vilkaviškio kunigų seminarijos. Šoferis išrodė rimtas, padorus Lietuvis, man patiko iš išvaizdos, ir pasakė kad jam pralotas užmokėjo du litų už atvežimą ir parvežimą atgal, ir jis nuo mūsų ims tik po litą. Sėdom į taksi ir laukiam praloto. Manau sau, gausiu progos susipažinti su vienu dvasiškiu, gal ką naujo išgirsiu. Būnbj pasodinau priešakyje, o pats išsėdau užšapalyje, palikdamas vietos pralotui šale manęs atsisėsti. Traukinys atėjo ir nuėjo, o pralotas kaip neišėina iš stoties taip neišėina. Kiti taksi šoferiai prieję kalbina mane važiuoti su jais, nes gali prisieiti per ilgai laukti, ir vėliau atėjo iš stoties mūsų šoferis, kuris pats patarė mums važiuoti su kitu, nes, sako, gal reikės palaukti ilgiau, nes mūsų kitas pasažieris išsišneko su stoties viršininku ir nesiskubina.

Tiek išlaukus, nesinorėjo tą gerą šoferį apšaukti, ir pasakiau kad palauksim, nes laiko turim. Manau sau: su pralotais važinėti ne visada pasitaiko proga, verčiau palauksiu. Išsėdome laukti apie 15 ar 20 minutų, ir pagaliau pralotas Dambrauskas išėjo iš stoties. Žiūriu, ateina milžinas vyras, arti 7 pėdų aukščio, kaip ažuolas, ilga juoda sutana iki žemai apšvilkes, bet nestoras ir dar nesenas vyras. Susipažindinau, pasisveikinom ir važiuojam į Vilkaviškį. Kelionė trumpa, nedaug ką išsikalbėjom, jis tik apipasakojo apie naujai statomą ir baigiamą įrengti Vilkaviškio kunigų seminariją, kur jis mokina. Norėjo kad atlankyčiau seminariją, bet kad 6-tą valandą išėina autobusus į Marijampolę tai buvo tik 20 minutų laiko ir nebuvo galima tą įstaigą aplankyti. Be biskio, bučiau buvęs ir seminarijoje, kaip nekurie mūsų inteligentai pasigiria....

Atvykę į autobusų stotį, atsiveikinę su pralotu, mudu laukėm 6-tos valandos iki autobusus išvažiuos į Marijampolę, o pralotas nuėjo savais keliais. Būnbys užsiminė kad prieš metą laiko Pral. Dambrauskas buvo Marijampolėje gimnazijos kapelionu. Turėdamas keliolika minutų laiko norėjau nusipirkti nors keletą Vilkaviškio vaizdėlių atminčiai, bet tai vienas miestas kur nei to negali rasti. Jau minėjau apie pavir-

sutinę neprogresivišką Vilkaviškio išvaizdą. Gal kunigų seminarija kiek prisidės prie miesto pakėlimo. Vakar Kuncaičiai man pasakojo kad miesto burmistras deda pastangų išraginti gyventojus taisyti, gražinti savo namus, pridavimui miestui gražesnės išvaizdos, bet kiek mažiau tai tik vieni Kuncaičiai to raginimo paklausė, nes jų namas gražiai atremontuotas, didelis kiemas ir darželis aptverta gražiai tvora, ir viskas naujai, pilkai-mėlynai nudažyta. Istolo tas namas ir kiemas skiriasi nuo kitų namų.

Iš Vilkaviškio į Marijampolę važiuo dar daugiau žmonių: autobusus prisėdo pilnas, ir pakeliui dar keli žmonės žlipa. Tarp jų vienas žilpo ir "Suvalkiečio" redaktorius, iš Marijampolės, kuris grįžo atgal. Jis mane kaip tai pažino, ir tuoj susipažinę, kalbėdami važiuojam visu keliu iki Marijampolės. Išvažiuojant iš Vilkaviškio matėsi gražūs vaizdai tai nauja, moderniška didelė mokykla, ir ten pat naujai užvestas miesto sodas. Kairėje gi plento pusėje matosi raudoni mūro seminarijos namai.

Su "Suvalkiečio" redaktorium plačiau išsikalbėjom apie ukininkų streiką ir riaušes, kurios vakar atsitiko apie Veiverius ant Marijampolės-Kauno plento, apie ką p. redaktorius gerai žinojo ir man papasakojo. Sakė kad tame susirėmime du ukininkai nušauti, keli sužeisti, ir sužeista keturi policijantai.

Pusiaukelyje, į autobusą žlipa dar vienas pasažieris, darbininkas, mažas bārzdėlo viduramžis žmogus. Redaktorius jį užkalbino, kaip tai sarkastiškai, ir man pasakė kad tai burliokas — tokių Lietuvoje labai daug yra. Jis iš kelinto apskričio atvykęs į šią vietą dirbti. Redaktorius nupasakojo kaip tie burliokai Lietuvoj maišosi, nesimokydami net Lietuviškos kalbos.

Man prisiminė prieš kelias dienas Kaune, pas Gen. Nagevičių pietaujant, Adv. Štėpčio pareikštos minys apie apverttiną Lietuvos burliokų-staryvėrų padėtį: jie negali nei išvažiuoti nei sulietuvti, o apie juos Lietuviai visai nesirūpina. Keista kad pas mus Lietuvoje neturima gana supratimo ir užsispyrimo: Lenkai laikomi Lenkais, burliokai burliokais, su pilniausiomis laisvėmis. Visai ne taip kaip Lenkai elgiasi su Lietuviais net pačių Lietuvių žemėse kurias jie užgriebė, arba kaip elgiasi Vokiečiai su mūsų broliais.... Juk keli kaimai burliokų lengvai būtų galima sulietuvti trumpu laiku, ir jie nėra tam priešingi. Dabar gi jie, nei pakarti nei

paleisti, ir visai nenaudingi Lietuvai. Tas pats būtų galima padaryti su Lietuvos "Lenkais" ir "Vokiečiais". Priešingai, Lietuvoje dar per daug atvirai tie gaivalai mums svetimą tautystę plečia ir kaip kur, kaip pav. Lenkai, išreikšė savo mokyklų, kalbina Lietuvius tėvus leisti savo vaikus į Lenkišką mokyklą.... Tai Lietuvių lengvaširdystė, kuri laikas nuo laiko mūsų tautai labai brangiai atsieina....

Parvažiavęs į Marijampolę, dar aplankėm "Suvalkiečio" redakciją ir p. redaktorius pažadėjo sekančią dieną nuvežt mano kankles į Kauną, kurias aš nuo p. Žiugždos perku, nes aš pats važiuoju toliau ir nėra reikalo jas vežiotis su savim.

Nakvynei sugrįžau pas p. Žiugždus, ir dabar užbaigėm kanklių pirkimą. Kai paklausiau kiek reikės už jas, p. Žiugžda atidavė už 25 litus, nors diena prieš tai užsipašė 30 litų. Ir dar priedui pridėjo daugiau stygų, kad vienoms nutrukus galima būtų užsitempti kitas.

KELIONĖ Į ALYTŲ

RUGPJ. 28. — Gražus rytas. Apleidžiu Marijampolę, keliauju į Alytų. Autobusas ateina ir paima keleivius ties Miesto sodu. Čia mane palydėjo p. Žiugžda, ir mano giminės Bubniai. Autobuse vietos buvo užtekinai. Atsisveikinęs su palydėtojais, sėdau į autobusą ir išvažiuoju į Alytų. Kadangi plentas kuris eina per Liudvinavą Simno linkui buvo taisomas, mes važiuojam per Kalvariją. Prieš pat išvažiavimą, pamaciau tą patį Pral. Dambrauską jau Marijampolėje, o buvo tik apie 8 valandą ryto. Nejaugi jis vakar vakare atvažiavo ar šį rytą taip anksti atsiskubino?.... Istolo vienas kitam linktelėjom.

Išvažiuojant iš Marijampolės, matėsi kareiviai anksti rytą jau atlieka savo muštrą. Pasakui, išvažiuojant į laukus, aplinkui matėsi dideli cukrniais runkeliais užaugę laukai — nes kaip tik šiuo laiku jie buvo bebaigia sėti ir neužilgo bus gabenami į čia pat Marijampolėje cukraus fabriką, kur darbo išsiilgę cukraus darbininkai jį laukia.

Autobuse apžiūrėjau išdėtus užrašus. Jų matėsi tokių: "Rukyti ir spjaudyti draudžiama". "Skundų knyga pas šoferį". Taigi, pasažieris turi teisę prašyti į tą skundų knygą savo pastabas ir skundus ant autobuso patarnautojų, ir matomai yra tam tikros vietos kur koks nors viršininkas ir tas knygas pažiūri ir patikrina.

Siame autobuse buvo mažai keleivių, kartu važiuojo kontrolierius, su kuriuo išsikalbėjau. Jis pasisakė esąs Lukoševičius, nuo Veiverių. Pasakojo apie ukininkų streiką, bet jis tik girdėjo, nes jis važinėja šiuo keliu. Turėdamas progos išsikalbėsiu apie autobusų darbininkų ligas. Jis pasakė kad šoferis gauna algos 240 litų, mėnesį ir dar priedinio (bonus, kaip Amerikoje); konduktorius gauna 200 litų ir priedinių tam tikrą nuosimtį. Jo, kontrolieriaus, alga ir

mėnesį 250 litų ir priedinių. Taigi neblogas uždarbis. Kontrolierius yra valdžios paskirtas autobusų tvarkai ir keleivių mokesčiui sužiūrėti, kad keleiviai nebūtų išnaudojami. Jam alga turi mokėti autobusų savininkai. Jis pavažiuoja kokią galą vienu autobusu, išlipa iš jo ir susilaukia kitą, važiuoja atgal, ir taip panašiai. Autobuso šoferis nei konduktorius nežino kada iš kur kontrolierius atsiras. Taigi saugojasi neperžengti taisykles. Iš miesto ar miestelio išvažiuojant, bilietas perkasi autobusų stotyje, bet keleiuose jei pasažieris žlipa, jis perka bilietą iš konduktorius, tai čia ir reikalinga kontrolierius. Jis turi teisę pareikalauti keleivių pažiu-rėti bilietus, ant kurių yra užrašyta nuo kokio punkto į kokią kas važiuoja ir kiek mokėjo.

Pinigus už visus autobusų bilietus sudedama į bendrą kasą ir iš jų išmokama algos ir kiti mokesčiai ir pelnas lieka autobusų savininkams po lygiai. Tokiu būdu nereikia vienam už kito taisyti važiuotojus į savo mašiną, ir nenusiskriaudžia tas kuriam pasitaikytų mažiau pasažierių pravežti.

KALVARIJA. Neilgai trukus privažiavom Kalvarijos miestą, Suvalkijoje. Nuo čia pradeda matytis kalnuotumas. Miestas padidėjęs, turi naujų namų. Bažnyčia ta pati, kokia seniau buvo. Netoli čia yra proto ligų ligoninė, kurioje tulą laiką buvo mums žinomas Mikas Petrauskas. Čia sustojo autobusus tik išleisti ir paimti pasažierius.

KROSNA. Paskiau privažiuojam Krosną, kur jau vadinasi Dzūkija. Apielinkėse toli, toli matyt, nes kalnuotumai duoda tam progą, kada užvažiuoji ant aukštumos. Miestelis mažas ir namai seni. Ir čia matyt iškabinėta įsakymai ukininkams ir kitiems trukšmadariams laikytis tvarkos.

Čia oras pradėjo keistis. Nuo sekmadienio buvo gražu, dabar jau niuikiasi ir vėjuota.

Nuo čia išsėdus viena moteris, kuri buvo apie Veiverius pora dienų atgal ir matė ukininkų streiko riaušes. Ji apipasakojo kaip žiauriai ukininkai kovojo: išsitraukę runkus, kuolus ir kitokiais įnagiais šoko į pribuvusią policiją, kuri norėjo padaryti kelyje tvarką ir leisti važiuoti tuos kurie nori važiuoti. Policijos autobusai buvo sudaužyti, ir sužeistiems policijantams nedavė nei kunigo prileisti, nei į ligoninę vežti, sakydami, "tegul stimpa jie...." Tenai ir tuo tai laiku įvyko apsišaudymas, policija turėjo gintis; policija tiesiog nešaudė, nes jai uždrausta į žmogų šauti, pirmiau nedavus perser-gėjimo šovimais į orą.

Važiuojant per Dzūkijos laukus kalnuotumais, toli matyti maži ir dideli ukiai, šiaudiniai stogais. Kas čia gyvena? Gal ne vieno "Dirvos" skaitytojo tėveliai ar broliai.... Tai man mintys užėjo. Rodos norėtysi ir pas vienus ir pas kitus užėiti, pasikalbėti, daug-daug papasakoti....

Seka: ALYTUS ir APIELINKĖS

GAISRAS JURBARKE

SUDEGĖ LIETUVOS BANKO IR PASTO NAMAI

Kaunas. — Vasario 29 d., 1 val. nakties, kilo didelis gaisras Jurbarke. Užsidėgė namas kuriame buvo Lietuvos banko. Jurbarke skyrus, ir vietos pašto bustynės. Namas buvo mūrinis, dviejų aukštų. Viršuje gyveno banko direktorius ir pašto viršininkas, o apačioje buvo įstaigos.

Namas apdegė smarkiai, tačiau visai nesudegė, nes pašto įstaigoje operacijos galėjo eiti. Pinigai nesudegė, viskas buvo išgelbėta. Turtas apdraustas.

Gaisro gesinti nvyko net Kauno keturios ugniagesių komandos ir viena Smalininkų.

Kauno ugniagesiai, nors kelias ir blogas, vis dėlto laimingai nvyko. Gaisro priežastis vėliau patyrinėta. "L.A."

24 VAGONAI KIAULIŲ Į RUSIJĄ

Kaunas. — Vasario paskutinę savaitę iš Klaipėdos išsiųsta į Rusiją 24 vagonai lašinių kiaulių. Paskutinių laikų dėl palankaus oro į Rusiją esą siunčiama daugiausia gyvos kiauulės.

KLAIPĖDOS DIREKTORIJA ATSAKĖ LIETUVIAMS VIETAS

Kaunas. — Kaip tenka patirti, krašto direktorija parėdžiusi atsakyti visiems Reizgio ir Bruvelačio direktorių priimtiems tarnautojams vietas. Kaip žinoma, daug krašto autonominių ir savivaldybinių organų valdininkų dėl priešvalstybinio veikimo pateko teismo atsakomybėn. Paskum jie daugiau ar mažiau buvo nubausti. Kiti valdininkai buvo atleisti dėl to, kad jie nemokėjo Lietuvių kalbos arba buvo šiaip pasižymėję įvairiais nesuderinamais su valdininko ir valdžios įstaigų tarnautojo pareigomis veiksmais.

Į atleistųjų ir patekusiųjų į kalėjimą valdininkų vietas buvo priimti jaunesni valdininkai kandidatai, moką šio krašto abi kalbas, parinkti tokie, kurie toms pareigoms visais atžvilgiais buvo tinkami. Tačiau pataromis dienomis jiems visiems atsakytos tarnybos nuo Kovo mėn. 1 d. ir nuo Balandžio mėn. 15 d. Atsakytos tarnybos ir Klaipėdos miesto valdybos tarnautojams.

Spėjama, kad kai kurie iš jų vis dėlto bus palikti tarnyboje. Tačiau bus padaryta jų atranka, pasirinkti tik palankesni darbininkai režimui. Savaimė aišku, toks krašto direktorijos žygis demoralizuojausiai veikia visus valdininkus. "L. A."

Kaip tapti Suv. Valstijų Piliečiu

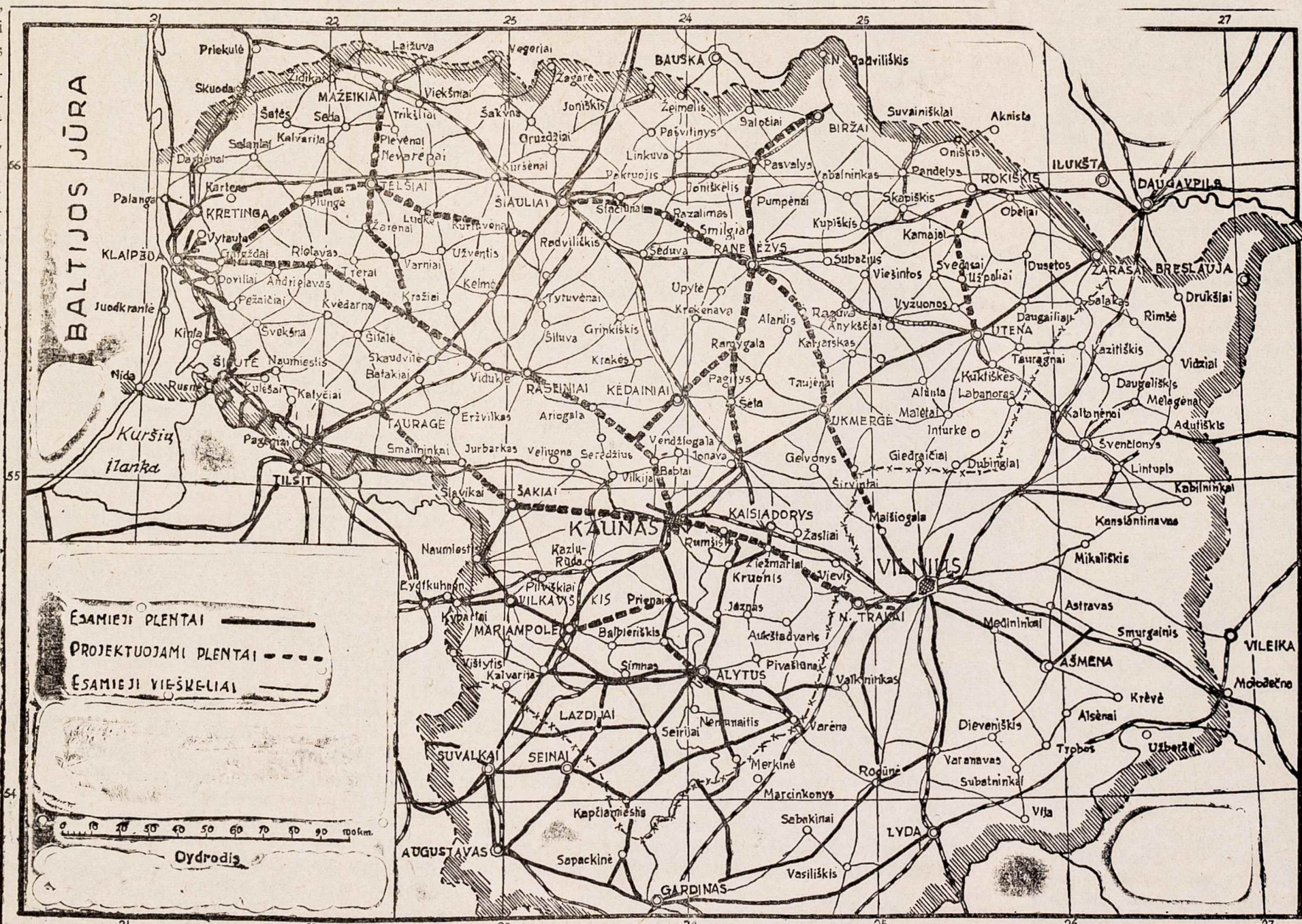
"Dirvos" knygynas turi naudinga knygelę tiems kurie nori apsipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norinčiam patapti Suvienuytų Valstijų piliečiu. Kaina 25 centai.

"DIRVA" 6820 Superior av. Cleveland, O.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunat kurio "Dirvos" numerio tai prašydami Administracijos jį prisiųsti nerašykite "negavau pereinamojo numerio", bet parašykite: "Negavau nr. 2 arba 10, arba 31". Tada greitai laiku tikrai gausit tą numerį kurio neturite. "Dirvos" Admin.

"Dirva" kasmet duoda kelių dolarių knygų vertės įdomių apysakų — jį niekad nenusibosta skaityti — \$2 metams

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS PAR ODANTIS NAUJUS TIESIAMUS PLENTUS, ESANČIUS GELŽKELIUS IR KELIUS, TAIPGI MIESTUS IR MIESTELIUS

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

NUEJO, UŽĖMĖ IR LAIKOSI . . .

Vokiečiai susitarė ir užėmė Reinlandą — tą ruožą, kuris buvo nustatytas skirtingai Prancūzijai nuo Vokietijos. Tas ruožas priklausė Vokiečiams, taigi jie pasiėmė kas jiems priklausė.

Tas jų pasielgimas tačiau sulaužė aliantų jiems nustatytus reikalavimus ir sąlygas po pralaimėjimo didžiojo karo.

Nuostabu kad jie ėmėsi stipriausios vietos, nors išrodė kad jie gali pulti į silpniausias — Danzigą, Klaipėdą ar dar kur kitur.

Bet šis Vokiečių pasielgimas parodo kad jie gali padaryti ką sumano ir jokia valstybė negali priversti atsitraukti.

Prancūzijos priešginiavimas dėl Reinlando užėmimo yra tik tuščias šauksmas: jei nori Vokiečius iš Reinlando išmesti turi apšauti karą. Vokiečiai gi žino kad dabar niekas nenori karo — nenori jo nei Prancūzija.

Nenori jo ir Vokiečiai, bet kas nori juos iš jų užimamų vietų išmesti turi imtis karo priemonių.

O šiandien karas apšauti Europoje yra labai didelis ir sunkus klausimas, kuris reikalauja šalto, gero apsvystymo.

Politinės sutartys su Vokiečiais nieko nereikia — tas aiškiai matyt. Jie pasirašė Lokarno sutartį, kuri užtikrina Reinlando neutralumą, ir jie patys ją sulaužė. Už tai kaltina ne ką kitą kaip Prancūziją — kam ji pasirašius su Rusija nuo Vokiečių apsigynimo sutartį.

Priežastis silpna, bet dabar reikia karo Vokiečiams iš Reinlando išvyti.

* * *

Nekurie mūsų laikraščiai jau prikašioja Lietuvos vyriausybei kam ji dabartinio laiku vedanti derybas su Vokietija.

Šios Lietuvos — Vokietijos derybos yra ekonominės — savitarpiam prekiavimui, kurį Vokiečiai buvo suardę besikabinėdami prie Lietuvos dėl Klaipėdos krašto.

Politišką sutartį su Rusija Lietuva jau turi. Ekonomiškai su Vokietija sugyventi pats reikalingas, ir todėl nėra reikalo išsižadėti pardavinėti Vokietijai Lietuvos žais, kiaules, lašinius, sviestą, kiaušinius.

Tik, kaip jau "Dirva" pastebėjo trys savaitės atgal, su Vokiečiais derėdamasi, Lietuva privalo turėti gatavai ir buožę, kad nepadarėtų taip kaip pasielgė Lenkai Suvalkų derybose, nors anos buvo politiškos.

WILL ROGERS GRAŽIAI PAGERBTAS

Pereitą vasarą užsimušęs lektuvu nelaimėje Amerikos filmų artistas ir humoristas Will Rogers tinkamai pagerbtas: jo atminties fondui sudėta įvairių aukų sumoje \$1,740,000.

Prancūzijoje moterų yra daugiau negu vyrų. Vyrų ten esama 18.444.565, moterų gi 20.320.884.

NĖRA TO BLOGO KAD NEISEITŲ Į GERĄ

Kuomet Suv. Valstijose pradėjo plisti nudizmas ir steigti nuogųjų kolonijos, dorieji ėmė lermuoti ir sakyti kad tai "ne prieš gerą". Spauda ir valdžia piktinosi tuomi ir draudė nuogųjų kolonijų steigimą.

Dabar štai Colorado valstijoje kilo sumanymas uždėti po \$10 takų kiekvienam nuogųjų kolonijos nariui, ir kiek žinoma jau apie 15,000 tos valstijos nudistų sutinka mokėti dešimtinę už leidimą jiems vasarą vaikščioti "Adomo ir Jievos rubuose". Suprantama, ne viešai, bet tam tikrose jų kolonijose.

Taigi, naujas pelnas valstijos iždui.

PATYS TAIP DARO

"Naujienose" Kovo 7 d. redakcijos pastabose rašoma apie tai kaip Vokietijoje naziai "terorizuoja laikraščių redaktorus, kurie rudmarškinį neklusau tuos šalina iš darbo", ir priveda kad tai labai bloga.

Bet socialistai nemato savo darbų: Grigaičio patariamasis, Bagočius keletu atvejų keikdamas grąsino išmetimu iš vietos "Tėvynės" redaktoriui, dėl to kad Vitaitis yra sandarėtis ir nesutampa su socialistų samprotavimais.

Kam jieskoti "terorizavimo redaktorių" kitur kad patys tą darot? . . .

MUSŲ RAUDONUKAI IR POLICIJA

Mūsų komunistėliai per penkis metus rėkė, prikašiojo socialistams ir "fasistams" atsikvietimą į Chicago SLA. seimą, 1930 metais, policijos. O šėsta metų patys į savo suvažiavimą Brooklyne — "Naujos Gdynės" leidėjų — atsikvietė policiją ir patys prieš save!

Apie tai plačiai rašo jie patys savo laikraščiuose, Musų "pateptieji" komunistai norėjo susivienyti su "sklokininkais", bet iš jų pelų nepasidarė jokių grūdų. Iš viso "sklokininkų" abazo į "vienybę" sugryžo tik keturi, kurie norėjo užsmaugti savo išaugintą kukliką "skloką". Tarp jų sugryžo iš L. Pruseika, kurį prieš kelis metus Bimba išstumė iš komunistų vadų.

Dabar Pruseika vėl susibučiavo su Bimba. . . . Pruseika priverstas buvo gryžti prie komunistų, nes jis daug išgeria ir suvalgo, o pas "sklokininkus" kaip tik mažai pelnė. . . .

J. Tysliava "Vienybėje" šitaip sako apie tuos komunistų tarpe nuotikius:

"Pasiūrėjęs į šių dviejų komunistinių grupių kovą ir atsiminus kad šie patys žmonės kviečia Amerikos Lietuvių sroves į "bendrą frontą", galima tik pasakyti: "Kaip jūs galite daryti 'bendrą frontą' su kitomis srovėmis jeigu patys, 'draugai', negalite susitaikyti, kviečiate policiją kad ji jus išskirtų?"

LIAUDIES DAINOS IR MUSŲ KOMPOZITORIAI

Kas atsitiks su mūsų muzika ateityje ir ką veiks mūsų kompozitoriai kada išsibaigs užrašymas Lietuviškų liaudies dainų?

Iki šiolei, išrodė, Lietuvių kompozitoriais buvo tik tie kurie užrašinėjo mūsų liaudies dainas. Savų kurinių gaminimas buvo tik atsitiktinas dalykas.

Mes didžiuojamės savo liaudies dainomis, mėgstam jų klausytis, ir kaip kur korespondentai net pabara dainininkus kam neprisilaukė "liaudies motyvų". . . .

Išėina, kad pas mus visi dainų kurėjai buvo liaudis, liaudį už tai mylim ir norim tik liaudies dainas girdėti.

Mūsų kompozitoriai daugiausia laiko pašventė tik liaudies dainų sukomponavimui. Jie savo kuriniais nesistengia plačiau pasižymėti.

Tas turėtų būti baigta. Kas užrašo liaudies dainas lai jas užrašo: tam net pasiskirta ar tik ne valdiška komisija Lietuvoje. Bet kas nori būti kompozitorium lai

pasirodo savo originaliais kuriniais.

Kad Lietuviai mėgsta ir savo kompozitorių originalias dainas parodo lygus jų įvertinimas koncertuose, — suprantama, jeigu yra gražios, Lietuviškoje dvasioje ir Lietuviškais motyvais.

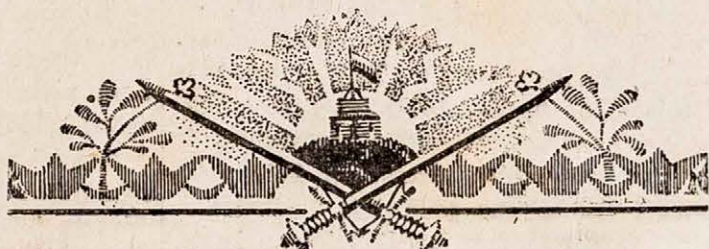
Tuli mūsų kompozitoriai išleido savo originalias dainas, bet vienų jų muzika turi aiškiojančius Rusiškų motyvus, kitų spygujančius Lenkiškus, kitų kitokių.

Tulų, tačiau, originališkų dainų-muzikos kuriniai visai atsako Lietuviškai ausiai ir tuos kurinius Lietuviai jau pamėgo ir įvertina lygiai, ar net daugiau, su liaudies dainomis.

Daugelis mūsų rašytojų apsišaukė autoriais versdami knygas iš kitų kalbų, ir daugelis mūsų kompozitorių norėtų likti kompozitoriais tik už savo keletą užrašytų liaudies melodijų.

Mūsų muzikos kuryba turi būti plečiama, nors ir sunku jai dirva rasti, dėl mūsų tautos mažumo.

Anglams užvaldžius Airiją, karalius Henrikas VI išleido įstatymą (1447 metais), sulgy kurio visi Airiai turėjo skusti sau viršutinę lupą (usus). Airis surastas su usais buvo nužudomas be jokio tardymo ar teismo!

MUSŲ LAISVĖ

Užgeso ugnys, kanklės nutilo,
Nemuno žiotims aptemo saulė.
Tautos plėšikai į mus prabilo,
Nešdami kryžių pikta apgaule!
Aisčių sodybos pasruvo kraujuos,
Tėviškes plotai gaisrais liepsnojo,
Šaukės pagalbos dangus vakaruos,
Kur grandinės vergijos mums mojo!
Rubą mirties barbarai išaudė
Prie kryžiaus prikalto smėlio kopoms.
Septynis amžius tėviškė snaudė,
Bet laisvė atėjo mūsų troboms.
Praėjo naktis, sužibo šviesa,
Suoliai Vyties pajuryj dundėjo.
Ugningais žaibais žaibavo tiesa,
Ir saulėlydžio žemė drebėjo!
Nuo Karklininkų ik Smalininkų
Milžiniai keles ir ejo kovon,
Nesibijojo Vokietininkų
Ir brolius Lietuvius kvietė talkon!
Baltijos bangos, laisvės bučiuotos,
Gintaro maršs himnų sukūrė,
Nemuno vilnys pasidabruotos
Mūsų pajuryj laime užburė!
Klaipėda mūsų! Ji buvo ir bus!
Klaipėdos žemei mes jiegas pilsim,
Sargyboj pajurio visi atbus,
Ir suoliais Vyties mes dar sukilsim!
"Jaunoji Karta". Jonas Purvinas.

AR TU MOKĖSI? . . .

Jei meilės dainą tau uždainuosiu
Ar pamylėsi labiau mane?
Jei meilę savo tau atiduosiu —
Ar prisipašai karščiau mane?
Ar tu mokėsi mane mylėti
Jei nusilenksiu aš prieš tave?
Jei širdį savo tau atdarysiu,
Jeį paaukausi aš tau save?
Ugniniais žvilgsniais svaidei į mane,
Ir užliepsnojo man širdis. . . .
Bet ar pajiegsi kurent tą ugnį
Kad ji liepsnotų, degtų vis?
Jeį tavo akys kitur nukryptų,
Užtams man saulė, nulių širdis,
Tamsi tuštybė, kartus liudnumas
Paliks tos meilės man dalis. . . .
Jeį meilės dainą tau uždainuosiu,
Priimk į širdį sau ją giliai. . . .
Minėk kad tave kas tai mylėjo.
Kurs moka meilę gerbt šventai. . . .
Orpheus.

ISTORIŠKA

APYSAKA

Iš D. L. K. Gedimino

Laikų

Vertė A. VĖGĖGĖ

Vilkų Lizdas

(Tęsinys iš pereinio nr.)

— Tėve, tasai Dievas kurį gerbti mus įmokinot, yra didis, ir jis juk neliepia užmiršti tų kuriuos mylėjome? — kalbėjo jaunas Bernardas.

— Ne, prešinga, — atsakė dvasiškis Germanas. — Aukščiausias liepia mylėti ir juos, o tą meilę geriausia parodyti jei toli gyvendamas nuo savo žemės, tuos kurie kaip ir tu jaunystėje belaisvėn paimti, atsimena savuosius. Jūsų Tubingas, dėdamas aukas pašvestam ažuolui, garbina Aukščiausį, atiduodamas jam garbę; kaip jis tėvynei, taip tu tarnauji broliams belaisvėje. Eik, brolau, kalbėk jiems apie jų žemę, dainuok nesuprantama Vokiečiams kalba; Vokietys nesupranta jos, gaida jam patinka, o užmigusioje tavo tautiečio širdyje gali sukelti tėvynės meilę.

— Taip, akliems ir dainininkams visur galima prieiti, — tarė atsidusęs Bernardas, — gal ir atrasiu juos.

— Eik. — Ir peržegnojo dvasiškasis jauną Bernardą, paskiau, uždėjęs ranką ant peties, tarė: — Eik, aš gi skubinuos mokyt, kad nunešus vaikinams tikėjimo žodžius.

Ir išlengva nuėjo tėvas Germanas į "Vilkų lizdą".

Nedidelis, šiek-tiek susilenkęs, išrodė nebejaunu, bet ištikrųjų jis buvo nesenais, tik vargas susendino jį.

Nuo senai jau gyveno jis pas kryžiuočius. Mokėjo jis gerai Vokiškai, bet mokėjo dar ir kitokią kalbą, nes gyzytant iš karo, kuomet budavo vedama belaisvėn daug vaikų, šnekučiavosi su jais išsyk, vaikinai gi glaudėsi prie jo, apsauginėdami jam Mozuriškai apie savo tėvą ir motiną. Tačiau mažiau iš anos pusės budavo atgabenama vaikų "Vilkų lizdą", žymiai daugiau budavo tokių ką garbino Perkuną ir ažuolus, o naujojo tikėjimo visai nežinojo; tų kalbą tėvas Germanas dar geriau mokėjo ir noriai su jais kalbėjo.

Iš kur jis buvo? o kas gi to klausė. Kryžiuočiai gerbė jį, kartais ir pas didįjį Mistrą buvo kviečiamas. Altenburgas, einantis Mistro pareigas, dažnai kalbėjosi su juo apie viską. Reikalingas, matyt, buvo jis jiems, nes kiek sykių paimtasai belaisvėn koks nors vaikiną pradėdavo daryti maištą, žodžiai tėvo Germano visuomet numalšindavo jį. Jis ir labiausiai iširdusį kryžiuotį mokėdavo nuraminti. Visi jį už tai gerbė. Viena tik Kobolda, nors ir labai žemai lenkdavo galvą prieš tėvą Germaną, mintyse tačiau ne kentė jo, nes jis, neleidamas jai nepadoriai elgtis su pavestais jos globon belaisviais vaikiniais, ne kartą rusčiai barė ją už tai.

Todel tai kiekviename žingsnyje ji stengėsi kenkti jam, o gerindamosi prie jo, visur sėkė jį.

Vos tik tėvas Germanas nuėjo "Vilkų lizdą", Kobolda išlindo iš savo landynės. Sugniaužė abidvi kumščias, sukeikė ir, atsisojus prie ineigos pilin, nutarė laukti kol išeis karžygis von Altenburgas. Neilgai prisiėjo laukti. Duryse pasirodė von Altenburgas. Apistojęs atidžiai žiūrėjo į aną "Vilkų lizdą", ypač gi atidžiai žiūrėjo į rusio krotomis užkalną langutį.

— Galvijai! — sumurmėjo ir jau norėjo eiti toliau, kaip tuo laiku užbėgo jam kelią Kobolda.

— Karžygi, garbingas pone! — kalbėjo pridusęs Kobolda.

— Šalin! — sušuko karžygis, užsidenėdamas ranka, tarsi norėdamas nusivyti nuo savęs smėklą.

Kobolda tačiau nenusiminė. Valandėlę atsiliko nuo jo, bet eidama paskui jį vėl pradėjo:

— Žinau jau kas visame tame kaltas.

— Tu ir tavo vyras, niekšai! — sušuko von Altenburgas ir, nežiūrėdamas į einančią paskui jį moteriškę, pridurė:

— Šalin-man iš akių!

Kobolda apsisitojo ant vietos; tačiau nesiliovė. Tyliai nudumė į "Vilkų lizdą", kur įėjus pro didžiasias duris, greitai išsmuko šalinėmis durimis kieman; kuomet gi von Altenburgas atidžiai apžiūrino langelį, jį prisiartinus prie jo tarė:

— Tėvas Germanas ir aklašai Bernardas buvo susitarę su jais; Germanas pa-

vedė Bernardui jieskoti jų už murų.

Nenoromis kruptelėjo von Altenburgas, neatkreipė tačiau akių į Koboldos žodžius, kuri tuoj ir išnyko iš kiemo. Tuo pat laiku "Vilkų lizdą" inėjo tėvas Germanas ir maloniai pažiūrėjo į linksmą Koboldą. Neišturėjo tačiau moteriškė to jo žvilgsnio ir sumišus prisiglaudė prie muros, lyg iš pagarbos ir praeinantį. Germanas, dar sykį pažiūrėjęs į ją, prisiartinio prie von Altenburgo ir tarė:

— Tyrinėjau kitus, nieko nežino, tai pasiūniau anon pusėn murų Bernardą, kuris nors ir aklaš bet geriau pamatys kaip šimtas reginčių. Negalėjo jie toli nueiti; kuomet suras juos, sulaukys už varų, iš kur aš juos atvesiu vidun.

— Ar galima jums tikėti? — paklausė von Altenburgas, giliai žiūrėdamas į dvasiškį.

— Argi apgavau kuomet nors jus? — atsiliepė Germanas, žiūrėdamas į Mistrą, kurs taip pat kaip ir Kobolda, neišturėjo jo žvilgsnio.

— Paskutinį kartą įtikiu jums, — tarė vadas, dėdamas ranką ant Germano peties, — bet jei bučiau apgautas, bėda jums, bėda tiems vilkiukščiams!

— Bereikalingi jūsų grąšinimai, tik kraują sau gadinate, — rimtai atsakė Germanas. — Jūsų gi kraujas turi būti ramus, neverta jo tokiais menkniekiais gauti.

— Tai ne menkniekis, — sušuko išsitiesdamas kryžiuotis. — Man jiedu abudu buvo reikalingi, aš norėjau turėti iš jų gerus šunis, kurie nemažai savo uosle būtų man patarnavę.

— Jei kam rupi šuo tai neuždaro jo rusin, nes gali nustoti uoslės.

Tuo tarpu vėl pasirodė Heksas.

— Karžygi, pone! — tarė, rodydamas ryšulį surištų rubų ir kuokštelį kruvinų plaukų. — Tai visa ką galėjau rasti.

— Aš ne skudurių rinkti siunčiau tave! — sušuko Mistras. — Aš noriu matyti juos gyvus!

Heksas pradėjo dar aiškintis, bet kryžiuotis neklusė jo, tik sušvilpė švilpuku, kurį turėjo už juostos. Tuoj įbėgo du stipriai tarnai. Von Altenburgas parodė ranką į Heksą.

— Nuveskit jį rusin!

Heksas puolė ant kelių prieš jį, bet nieko nepagelbėjo tai. Tarnai, pagriebę jį iš abiejų pusių, tempte ištempė laukan.

(Bus daugiau)

VISOJE LIETUVOJE BUS ĮSTEIGTA SKAITYKLOS

Šiuo laiku Lietuvos švietimo ministerija svarsto klausimą steigimo visoje Lietuvoje skaityklų-bibliotekų. Jau nutarta dar šiais metais plačiu mastu pradėti tokių skaityklų steigimo darbą. Iš turimų knygų atsargų galima įsteigti apie 1000 skaityklų.

Skaityklų steigimo reikalais rūpinasi ir kultūrinės Lietuvos organizacijos. Jų skyrčiai dabar steigia knygynėlius, kurie ateityje bus organizuojamų skaityklų pagrindu. Miestų gyventojai organizacijų knygynėliams noriai aukoja savo turimas knygas. Netrukus manoma Lietuvoje suruošti knygų rinkliavas. Didelė dalis šių knygų eis užsienio Lietuviams. Lietuvių skaityklų steigimas bus didelis kultūros laimėjimas Lietuvoje. Tada kiekviena Lietuvoje išleista knyga bus prieinama plačioms gyventojų masėms.

Ikiol su skaityklų reikalais Lietuvoje buvo gana prasta. Tik didesniuose miestuose veikdavo centralinio lyties knygynų skyriai. Kaimuose geresnių knygynėlių beveik nebudavo. Dabar šis trūkumas jau bus pašalintas ir Lietuviška knyga prasiskins sau kelią į didžiasias skaitytojų eiles. Tsb.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapnininkas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

KAINA Su prisijuntimu 75c.

Reikalaukit "Dirvoje".

Tautinė Ideja Lietuvių Literaturoje

PATEKIMAS SVETIMON ĮTAKON

Sunkios Lietuvių literatūros kurimosi aplinkybės turi būti žinomos, norint tą literatūrą tinkamai suprasti ir įvertinti. Musų tauta, pavėlavus priimti krikščionybę, nespėjo sutvirtinti naujų kultūrų ir pasidavė svetimų tautų, ypač Lenkų, įtakai. Mes greitai laiku netekom aukštesniųjų visuomenės sluoksnių, kurie, priėmę Lenkų kalbą, tautinės Lietuviškos kultūros kurybai liko visai svetimi. Per keturis amžius viena liaudis buvo tautiškumo pagrindo, kalbos, saugotoja.

Devyniolikame amžiuje prasidėjusį tautinį ir literatūrinį sąjudį užslopinio spaudos uždraudimas, kuris tęsėsi nuo 1865 metų iki 1904 metų. Aukštesniųjų luomų nutautimas ir spaudos uždraudimas — štai dvi vyriausios priežastys, suskildžiusios musų literatūros augimą. Iki 20-to amžiaus pirmutinio dešimtmečio meniškai estetiniai uždaviniai dar buvo svetimi musų rašytojams. Ne menui, bet gyviesiems tautos reikalams tarnavo musų literatūra. Del to ji nors nebuvo meniškai puošni, bet užtat buvo reikalinga pačiai tautos gyvybei maitinti.

Siame savo pranešime aš neliesiu klausimo kaip musų literatūra tarnavo religiniams, doroviniams, visuomeniniams tautos reikalams. Aš noriu vien parodyti kaip ji reiškė tautinę Lietuvių tautos ideją. Tuo pačiu metu pamatysime ir pačios tos idejos augimą musų tautos samonei ir tos maitinamos literatūros augimą.

Iš pat pradžių susitarkime kad tautinė ideja mes laikysime gyvastingiausią tautos pastangą reaguoti į svarbiausią gyvenimo momento uždavinį — pastangą pareikšti vyriausias tautos aspiracijas ir savo tautinę individualybę. Taip suprastą tautinę ideją suvokia ir išreiškia geresnieji tautos sluoksniai, stipresnieji jos protai ir talentai. Aiškiausia ji atsispindi ir palieka įkūnyta literatūroje, tame ištikimiausiam tautos gyvenimo veidrodyje. Tautinė ideja, keičiantis aplinkybėmis įvairiais istorijos momentais taip pat keičiasi, žiurint koks vyriausias uždavinys yra iškeltas tautos kultūros kelyje.

ANKSTYVI BUDINTOJAI

Jieškodami tautinės idejos Lietuvių literatūros pradžioje, vadinasi nuo 16-to amžiaus vidurio, randame tokią Lietuvių tautos padėtį: Po visos eilės unių su Lenkais, ypač po paskutinės Liublino Unijos 1569 metais, politinis Lietuvos padėjimas kelia nerimasties kai kurių Lietuvos didikų tarpe. Katkevičiai, o dar labiau Radvilai, priešinasi Unijai, dar ilgą laiką svajoja kaip čia nusikračius Lenkais ir atstaciūs Lietuvos nepriklausomybę. Vadinasi, valstybinis patriotizmas, valstybinė ideja dar buvo gyva. Tačiau čia pat pastebime gana keistą ir liudną reiškinį: tie patys žmonės kurie svajoja nutraukti unių ryšius su Lenkais, ištisus patys jau buvo nutraukę ryšius su Lietuvių tauta ir susijungę kultūros ryšiais su Lenkų tauta. Lietuviška aristokratija ir didelė bajorijos dalis saugojus patriotines valstybines idejas, buvo jau priėmusi Lenkų kalbą ir kultūrą. Tie tautos sluoksniai kurie pasilikę ištikimi savo gimtajai kalbai ir papročiams — liaudis ir smulkiosios bajorijos dalis — valstybės gyvenime jokio vaidmens nevaidino. Valstybiškumas buvo pas anuos nutautusius didikus, o tautiškumas pas šituos, valstybiškai indiferentiškus liaudies, išdalies smulkiosios bajorijos ir dviasikijos sluoksnius. Tautinei kultūrai kurti tegalėjo būti naudingi šitie, o ne anie, nes tik šituose, o ne anuose, buvo išlikę gyvi esminiai tautiškumo požymiai — kalba ir papročiai. Tačiau be anų tautinės kultūros kuryba tegalėjo eiti labai siaura vaga. Reikalinga buvo materialinė parama, reikalingas valstybės autoritetas. Reikėjo pagaliau atitaisyti seną klaidą, kad Lietuvių valstybė ėjo sau, o tautos kultūra sau. Iš čia ir kyla svarbiausias to laiko uždavinys — grąžinti diduomenę ir nutaustančią bajoriją tautai, vėl įskiepyti jai gimtąją Lietuvių kalbą ir papročius. Tuo metu musų Lietuviškuose raštuose jau ima formotis tautinė ideja, kad Lietuvių kalba yra esminis tautiškumo savumas, kurią jau vėliau, „Aušros“ laikais, taip išreiškė Silvestras Gimžauskas:

Nėr tėvynės be liežuvio,
Kiekviens šitą gal suprasti:
Atimk kalbą nuo Lietuvio,
Tai Lietuvos jau ir nesti.

Tat Lietuvių kalbos mokymas ir propaganda bajorijoje tampa ilgų amžių Lietuvių literatūros reikalas. Pirmas kuris šią ideją visu rėmimu iškėlė ir šaukė nutautėlius grįžti prie gimtosios kalbos buvo žemaičių kanauninkas Mikalojus Daukša. Jo garsi prakalba prie Postilės Lietuviško vertimo, išspausdinto 1599 m., yra pirmas patriotizmo gandas, pirmas tautinės

idejos sušvitėjimas.

Pirmiausia Daukša apgailestaudamas pri pažysta kad iš šviesuomenės retas kuris jau nemoka Lenkų kalbos, ir todėl gimtoji Lietuvių kalba taip yra pamiršta, apleista ir beveik jau atmesta, kad kiekvienas tai mato, bet vargu ar kas tai pagirti galėtų. Ir toliau prabyla tokiomis stipriais ir iš suskandusios širdies einančiais žodžiais: „Kur yra pasaulyje tauta taip tamsi ir suniekėjusi kuri neturėtų trijų savų, lyg gimtųjų dalykų: gimtinės žemės, papročio, ir kalbos? Visų amžių žmonės savo kalbą kalbėdavo ir ją apsaugoti, plėsti, tobulinti ir puošti visados didžiai rūpindavosi. Nėra tautos taip menkos, žemės užkampio taip niekšingo kur sava kalbą nekaltėtų. Pati prigimtis visus to moko, ir jau iš motinos krūtų kiekvienas gauna palinkimą į gimtąją kalbą, į mielą jos naudojimą, saugojimą ir ugdymą“.

Toliau skaitome jo tokių gilų ir prasmingą Lietuvių kalbos aukštinimą kokio nerandame visoje Lietuvių literatūroje. Tai yra išdėmėtinai visiems laikams žodžiai, išdėmėtinai ypač mums, Lietuviams, tokiems neatspariems svetimoms įtakoms. Liudnas musų sulenkėjusių ir suvokietėjusių žemių likimas geriausia įrodo tolimesnių Daukšos žodžių teisingumą: „Ne žemės derlingumu, ne parėdų įvairumu, ne krašto malonumu, ne miestų bei pilių stiprumu gyvuoja tauta, bet labiausia išsaugodama ir vartodama savo kalbą, kuri didina ir laiko visuomenę, jos santaišką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškoumo tėvas, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — ir užgesinsi saulę danguje, sumaišysi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę. Sunaikink kalbą — ir sunaikinsi santaiką, vienybę ir visokią dorumą. Ne tam sakau kad norėčiau peikti svetimų kalbų pažinimą bei mokėjimą. Aš vien peikiu apleidimą, panikinimą ir kuo ne atmetimą musų savos Lietuvių kalbos. Dieve duok idant susiprastume ir iš šio nuopolio kada nors pakiltume. Gana man bus ir to jog šiuo savo kad ir mažą veikalą, kaip manau ir gėdžiu, duosiu pradžią ir pažadinsiu savuosius mylėti, laikyti ir platinėti musų tėvų kalbą.“ Taip kalba tas didis 16-to amžiaus musų atriotos.

Ar tik ne ta pačia ideja vaduodamasis ir Konstantinas Širvydas rašė savo filologinius raštus, ypač garsųjį „Dictionarium Trium Linguarum“, pasirodžiusį 1629 metais.

(Bus daugiau)

AR GERAI KAI TROŠKIMAI IŠSIPILDO?

P. C. Wren nurašo padavimą kaip šeši Anglijos karininkai apsilankę pas šventą Indijos žmogų. Kuomet jie ėjo nuo jo, tas šventasis žmogus paklausęs jų ko jie kiekvienas labiausia trokštų turėti įėjusį savo norus atsiekti? Tie karininkai šitą paklausimą priėmė lyg kokį žaislą ir kožnas atsakė laisvai, bet rimtai. Vienas iš jų pasakė norėtų būti turtingiausias žmogus pasaulyje — turėti tiek pinigų kiek tik jis nori.

Kitas, kurio tėvas ir diedukas jauni mirė, norėjo ilgiausio gyvenimo kiek tik žmogui galima.

Dar kitas norėjo būti stipriausias vyras ne tik Anglijos kariūnėje bet ir visame pasaulyje.

Ketvirtas, kuris tikėjo kad jo gyvenime eina tik nelaimės, norėjo būti laimingas.

Penktas, kuris per eilę metų nesveikavo, norėjo geros sveikatos.

Šeštas sudėjo visus savo troškimus į geismą būti narsiu.

Kada tas žaislas užsibaigė, tas šventas vyras pareiškė jiems jog tai ko jie labiausia trokštą išsikunys.

Paskui apsakymas eina apie tai kas iš to atsitiko. Prieš galą visi tie šeši karininkai patyrė kad tragiškiausias dalykas pasaulyje yra turėti tai ko labiausia už viską trokšti.

Stiprusis vyras sutiko baisią mirtį kurią jo spēka padarė jam galima. Narsiausias turėjo perkeisti kankinimus kokius tik galima išivaizduoti. Turtingasis patyrė kad turtai yra jam praeiksmas ir norėjo jų atsikratyti.

Laimingasis karininkas rado tragią gyvenime beprotnamyje, kur jis, dideliu savo malonumui, atrado kad jis turi tiek pirštų ant rankų kiek ir ant kojų. Tas kuris ilgai gyveno daug kartų troško kad greičiau numirtų.

Išėjo taip kad kiekvienas buvo nulemtas tam ko jis troško, ir tai yra aršiausias dalykas. Pamoka yra ta kad vienas dalykas yra ko mes norime, o tas ko mums tikrai reikia yra visai skirtingas dalykas.

Rašo V. Putinas-Mykolaitis.

S. L. A. Jubiliejaus Albumas

Šiais metais Susivienijimui Lietuvių Amerikoje sueina 50 metų nuo jo įsikurimo. Tai yra pirmutinis Amerikos Lietuvių gyvenimo istorijoj įvykis, kad organizacija, kuri tiek daug atsižymėjo savo darbais Lietuvių reikaluose, jau sulaukė 50 metų.

Pildomoji Taryba jau praeitais metais pradėjo rūpintis, kad tas sukaktuves paminėti kokiškimlingiausiai. Apart kitokių tos šventės atžymėjimų — nutarta išleisti istorinis SLA Albumas.

Tam reikalui yra išrinkta Jubiliejaus Komisija, kuri jau karą buvo išsiuntinėjusi SLA kuopoms tam tikrus atsišaukimus su plačiais paaiškinimais, kviesdama kuopas prisidėti prie šio Albumo išleidimo su darbu. Tinkamiausiai būtų pavesti kuopų organizatoriams pagelbėti surinkti medžiagą, parinkti prenumeratų Albumui ir gauti profesionalų ir biznierių atvaizdus į Albumą su nustatyta atlyginimu už atvaizdų klišių padarymą.

1. Labiausiai yra reikalingi SLA kuopų valdybų ar geriausiai visų kuopų narių grupių paveikslai. Tad, kurios kuopos dar nesate pagaminę savo paveikslų, esate prašomos koreičiausiai pasirūpinti juos pagaminti ir prisiųsti į SLA. Centro raštine.

2. Reikalingi paveikslai Amerikos Lietuvių įstaigų, klubų, bankų, svetainių ir tt.; Amerikos Lietuvių visuomenės veikėjų, profesionalų, biznierių; kultūrinių ir teatralių grupių, chorų, orkestrų, visuotinių seimų ir tt.

Grupės ir pavieniai asmenys, kurių paveikslai bus dedami į Albumą, turi prisiųsti klišių padarymo apmokėjimui sekamai: pavienių asmenų klišių pagaminimui \$5.00; grupių, užimant ketvirtą dalį puslapio, \$10.00, pusę puslapio — \$15.00, visą puslapį — \$25.00. Pavieniams bus duodama po Albumą. Grupėms bus duodama Albumas už kiekvienus \$5.00, taip kad grupės, prisiuntusios \$25.00, gaus penkis Albumus veltui.

Kiekvienas Gali Įsigyti Albumą Visi tie, kurie norės turėti šį istorinį ir nepaprastą Albumą, dabar gali užsiprenumeruoti tik už \$2.50 vieną egzempliorių. Išleisus Albumą, jo kaina bus

mažiausiai \$3.50. Užsiprenumeruoti Albumą reikia tuojau, kad žinotume, kiek jų spausdinti. Pasivėlavusieji užsiprenumeruoti vėliau, kartais, negalės ir už pinigų gauti.

SLA kuopos, grupės, profesionalai ir bendrai visi, kurie norite įsigyti Albumą ir norite matyti savo atvaizdus jame — įsitęykite, kad laikas paveikslų prisiuntimui nustatytas iki Gegužės 1 d., šių metų. Vėliau prisiųstų paveikslų nebus galima patalpinti, nes Albumas jau bus paduotas spaudai.

Kuopų organizatoriai, sukrusite prie darbo, nes labai mažai laiko beliko.

Visi suinteresuoti Albumo reikalais, tuojau kreipkitės šiuo antraštu:

SLA Albumo Komisija,
307 W. 30-th Street,
New York, N. Y.

SLA JUBILIEJAUS KOMISIJA
Adv. F. J. Bagocius,
Dr. M. J. Vinikas,
S. E. Vitaitis,
A. B. Strimaitis,
S. Cibulskas.

SEKMA TRUBA

Avinėlio Visam Pasauliui

Pabaiga senojo pasaulio, pabaiga politiskai tvarkai arba reguliai valdanciai žmones. Pabaiga turto liams, pabaiga saumyliams. Del ko pabaiga? del to: 7 tūkstantmetinis amžius baigiasi ir prasideda Kristaus viešpatavimo laikas.

Skaitykit Sv. Jokubo laiškuose, 5 pr., 1 e., kur kalbama taip: „Vai jus, turtingieji, verkite ir raudokite del savo bėdos ant jūsų ateinančios; jūsų turtingumas supuvęs, jūsų rubai kandžių edami; jūsų auksas ir sidabras surudiję ir jų rudys bus ludininkais prieš jus ir jūsų kunas eis kaip ugnis. Jūs sau skarbus surinkote paskiausiose dienose.“

Viespats Dievas bus karalium ant viso pasaulio ir Jis sumins visus savo neprietelius po savo kojom. Neprieteliai tai tie kurie nenori pildyti jo priakymų naujo testamento. Tyrinėkit šventą Raštą, Dievo žodį, be to nei vienas neregės Dievo karalystės.

William Shimkus, S.B.S.D.
1150 E. 76 St. Cleveland, O.

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur męgs „Dirvą“ — tik išrašykite ją jiems: \$3 metams

PASISTENGKIT ĮSIGYT ŠIĄ KNYGĄ!

IDOMI KNYGA APIE ŽINOMIAUSĮ ŽMOGŲ —

AUŠRININKAS

JONAS ŠLIUPAS

116 PUSL. KNYGA
(didelio formato)

Knyga verta apie \$1.00 —
Atiduodama už 25c

(Iš kitų miestų reikalaudami pridėkit viso 30c, įskaitant 5c persiuntimo kaštams. Priimama pašto ženklais.)

Štai įdomiausia knyga apie vieną labiausia Amerikoje žinomų Lietuvių veikėjų, kuris per kelis dešėtus metų darbavosi ir daug nuveikė atbudinimui Amerikos Lietuvių. Knyga parašyta labai aiškia kalba, ir aiškios stambios raidės, lengva skaityti ir suprasti. Ši knyga apie Dr. JONĄ ŠLIUPĄ išleista tik metas laiko atgal, sąrašyje su jo 70 metų amžiaus sukaustuėmis. „Dirvos“ redaktorius parsivežė ją iš Lietuvos pusėtiną skaičių ir dabar jos paleidžiama į visuomenę. Įsigykite sau vieną!

Be paties Dr. Šliupo rašto, knygoje telpa straipsniai apie Šliupą kitų lygiai žinomų senų mūsų veikėjų — J. O. Širvydo, V. K. Račkausko, dar kitas straipsnis paties Šliupo apie jo gyvenimą Lietuvoje, ir knygos paruošėjo Girdvainio pastabos. Skubėkit iki tų knygų dar turime!

Kaina su prisiuntimu tik 30 centų.

“D I R V A”

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

ADV. N. RASTENIO KALBA

Pasakyta per “Margučio Band Wagon” valandą iš stoties WIND, Chicago, Kovo 8

Džiaugiuosi turįs progos dar kartą lankytis Amerikos Lietuvių sostinėje, Chicagoje. Ta proga malonu man būtų su visais šios padangės Lietuviais asmeniškai pasimatyti. Bet kai nėra tokios galimybės, tai džiaugiuosi, kad nors radio bangomis galiu į jus broliai ir sesutės prabilti.

Nemažai čia, Amerikoje, musų yra, tik esame plačiai išsiskaldę. Vienok musų tikslai ir idejos yra giminingos, nes mes esame Lietuviai. „Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būti!“ Svarbu tad ne tik, kad mes patys būtume Lietuviai, bet kad ir savo priaugančią kartą išauklėtume gražioj Lietuviškoj dvasioj. Gyvename mes tokioje šalyje, kur tekiniai dunda, masinerija pyška, švilpiniai gaudžia, kaminai rūksta ir gyvenimas pulsuoją gyvu tempu. Malonu yra kai, per dumų ukus ir mechanizmo bildesį, išgirstame Lietuvių kalbą ir gražias musų Lietuviškas dainas. Musų kalba, musų dainos, spauda ir organizacijos, palaiko Lietuvybę ugnelę musų širdyse. Organizacijos turi didelę įtaką musų gyvenime. Todėl privalome rūpintis, kad musų organizacijos būtų tyrai Lietuviškos.

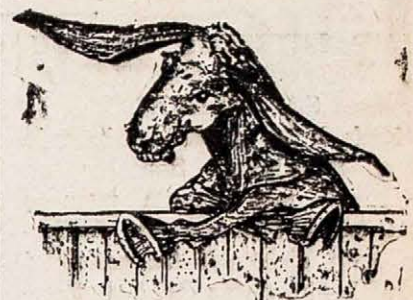
Amerikoje mes turime daug Lietuviškų organizacijų. Jų didžiausia, tai Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Susivienijimas, arba trumpai sakant, SLA, įsikūrė dar Aušrininkų laikais, 50 metų atgal. Jį sukurė geri musų tėvynainiai. Per 50 metų Susivienijimas skleidė brolybės meilę ir pašalpą tarpe Amerikos Lietuvių. Ir šiais metais, kada pavasaris pilnai išsiblaivys, gamta pilniausiai sužaliuos, gėlės kuogražiausiai pražydės ir saulė gausiai auksą barstys, tuomet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje garbingai minės savo 50 metų sukaktuves ir laikys savo aukstinio jubiliejaus seimą Clevelande. Šia proga, aš kaipo Clevelandietis, kviečiu visus, delegatais ir svečiais, atvykti į Clevelandą, į SLA. Aukstinio Jubilėjaus iškilmes. Clevelando Lietuviai, SLA nariai ir nenariai, visi bendrai rengiasi visus svečius kuogražiausiai sutikti, pamylėti ir palinksinti.

Susivienijimas yra garbinga brolybės organizacija, kuri turi arti dviejų milijonų dolerių turto ir iki 15,000 narių. Aukstinio Jubilėjaus proga turime auksinę progą SLA narių skaičių sudvigubinti. Nustatę tikime, pasižadėkime, pasiryžkime, kad kiekvienas SLA narys privalo bėgyje šių metų prirašyti bent vieną naują narį, ir metams pasibaigus, vietoj 15,000, turėsime 30,000 narių. Susivienijimas, it koks galingas brolis, neša Amerikos Lietuviams vargę brolišką užuojautą ir ligoje beį nelaimę pašalpą. Visi, kuriems Lietuviybė yra brangi, ir kuriems jų ateitis rupi, privalo prigulėti prie SLA.

Apart, mes turime rūpintis, kad kuodaugiausiai musų jaunimo, musų gražiausio jaunimo, prie SLA prisidėtų. Meitai po metų, musų veteranai nyksta. Jaunimas turės paimti SLA vairo į savo rankas — kartu ir milijoninį SLA turtą. SLA tai didžiausias Amerikos Lietuvių brolybės ir kultūros žydinys. Tame žydinyje kurenasi žaidri Lietuviybės ugnelė. Tą ugnelę mes ir privalome palaikyti šioje „Kohombo“ žemėje kuolgiausiai — kad musų graži kalba ir žavėjancios dainos, skambėtų dar garšiau ir dar plačiau.

Iki malonaus pasimatymo Susivienijimo Aukstinio Jubilėjaus Seime, Clevelande.

PER TVORA PASIDAIRIUS

Amerikos prezidento rinkimai turbūt jau visai netoli kad Amerikos Prezidentas Roosevelt pasiuntė Lietuvos Prezidentui A. Smetonai pasveikimą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga...

Matomai Roosevelt gerinasi Amerikos Lietuviams.

Kauno “Demokratai” Rūpinasi Amerikos Kama-rotais

Skaitau “Vienybėje” J. Tysliavos špaltoje sekanti:

“Kauno Lietuvos žinios”, rašydamos apie SLA rinkimus pastebėjo kad “Vienybė” buvo idėjas K. S. Karpiaus ir P. Jurgėlos straipsnius. Del to liaudininkų laikraštis klausia:

“Pasakykite, ponai vienybininkai ir p. Tysliava, ką bendra K. S. Karpiaus ir P. Jurgėla turi su demokratija? Demokratiją šitie piliečiai moka tik niekinti ir šmeižti. Tat ar gali būti nors vienam, kad ir menkam, demokratui pakeliui su Karpavičium bei jo Dirva ir su Jurgėla? Tai menko tipo fašistukai.”

Štai ką Tysliava jiems atsako:

“Supaisysi. Maža kas su kuo turi bendro. Anąmet, kai buvo rengiamasi Lietuvos Seimo rinkimų kampanijai, tai valstiečių liaudininkų vadai, norėdami sudaužyti krikščionių DEMOKRATŲ politinę mašiną, net su tautininkų vadais, Smetona ir Voldemaru, susitarė...

“Na, ar tai buvo ‘pakeičiui’, ponai ‘Lietuvos žinių’ redaktoriai?”

Mano pridurkas:

Tie Kauno demokratai liaudininkai aną metų su tautininkais tarėsi išversti krikščionis demokratų — del to kad tada krikščionys valdė.

Dabar tie patys liaudininkai tariasi su krikščionimis demokratais išversti tautininkus, del to kad tautininkai valdo.

Išėina kad visa partijų “demokratija” susideda iš vieno to kad versti iš valdžios tuos kurie valdo.

Versti ir versti — ir vis versti...

Supa Garba.

Klaipėda

Vienas advokatas laimėjo teisme bylą nelabai gerą vardą turinčio Kauno pirklio. Advokatas, laimėjęs, pasiuntė savo klientui tokio turinio trumpą telegramą:

“Tiesa nugalejo”.

Pirklys, budamas mažo teisingumo ir abejodamas savo bylos teisingumui, pasiuntė advokatui telegramu tokį atsakymą:

“Paduokite apeliaciją”.

Waterbury, Conn.

Mikas: — Ką sakė tavo pačiulė kai šiafakt vėlai sugryžai namon?

Tilvikas: — Ką ten, brolyti, išpasakosi, jos pamokslas tęsėsi tris valandas.

Pastabos Del Pastabų

KAIP ISTIKRUJŲ YRA SU LIETUVOS IR VATIKANO SANTIKIAIS?

Kiek laiko atgal straipsnyje "Del Stiprinimo Santikių su Lietuva" mes buvome pranešę kad tarpe Lietuvos ir Vatikano kaip diplomatiniai santikiai taip konkordatas tebėra tvarkoje ir galioje, kad Vatikano atstovas Lietuvoje Mons. Arata lankosi Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijoje ir kad Bosono kunigų protestas buk Lietuva esanti išvairius Vatikano atstovą, neatitinka tikrovės.

Bosono "Darbininko" galbūdas rašytojas, gerb. "K.", gindamas Bosono kunigų protestą, tam mūsų pranešimui netiki ir skelbia kad "Mons. Arata yra atstovas Latvijai, o ne Lietuvai, kad Popiežiaus atstovas buvo išvairytas ir dar nesugrąžintas". Žodžiu, gerb. "K." nesvyruodamas skelbia kad diplomatiniai santikiai tarpe Lietuvos ir Vatikano esą visai nutrukę ir kad Mons. Aratos vizitas Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijai buvęs atsitiktinis, kad mūsų nurodymas į tą arkivykupo vizitą esąs "mizernas argumentas" ir prie tos progos gerb. "K." prisimena mirusį Mons. Bartoloni.

Gerb. "K." gali savo laikrastyje rašyti ką tik nori, gali netikėti Pasiuntinybės pranešimams, bet jis negali paneigti faktų kad Lietuva ir Vatikanas tebeturi tarpusavio diplomatinis santikiai ir kad Vatikano dabartinis atstovas Lietuvai yra Mons. Arata, o Lietuvos atstovas Vatikaniui yra Dr. K. Grauzinis. Čia nėra ypatingos reikšmės ar Mons. Arata gyvena Kaune ar Rygoje, ar jis yra atstovas ne tik Lietuvai bet ir Latvijai. Juk pav. ir Amerikos ministeris Lietuvai gyvena Rygoje ir yra tuo pat metu atstovu Latvijai ir net Estijai.

Tatgi, kalbant apie dabartį, yra neginčijamas faktas kad tarpe Lietuvos ir Vatikano yra reguliarys diplomatiniai santikiai. Bet jei Bosono Lietuviai kunigai ir gerb. "K." turi galvoje praeitį tai jie turėtų neužmiršti ir to apgaileto nuotikiu su Vatikano atstovu, kuris įvyko dar seimų laikais. Bet praeitis priguli istorijai, mums gi rūpi dabartis ir ateitis.

Dabartis ir ateitis konkordato ir gerėjančių santikių su Vatikano išimtinai priklauso nuo racionalaus logingo suderinimo tautinių principų ir religinės laisvės. Lietuvos Vyriausybė kaip tik ir eina tuo aukšnio vidurio keliu, nors tas kam ir nepatiktų, arba to nesuprastų politiniai tautiniai ir tikybiniai ekstremistai, kurie dažnai paveldi tokią tautišką Lietuvos Vyriausybės taktiką pravarđzioti "katalikų persekiojimu". Gerb. "K." nėra reikalo sielotis del jaunimo Lietuvoje: ten pasirupinta kad žemesnėse ir vidutiniškose mokyklose jaunimas nebūtų skirstomas į kuopeles, partijėles, net sąjungas; vietoje jų įvairaus plauko kurinių, Lietuvos mokyklose pasekmingai, kape-lionams padedant, veikia Lietuvos Skautai, kurių obalis yra tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Argi tai yra "bedieviškas" auklėjimas? Jei Amerikos jaunimas, kaip gerb. "K." rašo, "dažnai skaito Lietuvybę tapatinga bedievybei" tai čia jau bene yra liudnas čionykščių mūsų dvasiškų tėvelių išradimas, bet ne Lietuvos švietimo politikos kaltė.

NUOTIKIS SU PROF. DOVYDAIČIU

Bosono Lietuviai laikrastyje "Darbininke" iš Vasario 18 d. skaitome kad ten buta priimta rezoliucija, kurioje reikiama užuojautos Prof. Pranui Dovydaičiui, "kurį Lietuvos tautininkų vyriausybė atleido iš V. D. Universiteto profesoriaus pareigų del katalikybės ir veikimo toje srityje." Eilinis pilietis katalikas, tokius žodžius perskaitęs, gali sudaryti sau vaizdą kad Lietuvoje ištikro "katalikai persekiojami".

Kadangi taip nėra tai, einant principu "audiatur et altera pars" (tebuna išklausa ir an troji pusė) pažiūrėkime ką del Prof. Dovydaičio atleidimo sako Lietuvos Švietimo Ministerija. "Lietuvos Aids" yra tilpęs laikraštiniško pasikalbėjimas su Švietimo Ministeriu, kad Prof. Dovydaičio atleidimas, formaliai imant, yra teisėtas, nes pasielgta sulyg Universiteto taisyklių 21 str., kad Lietuvos valstybės tarnautojai del politinių ir religinių įsitikinių iš tarnybos nešalinami, kad Prof. Dovydaičis sau leidią kolioti jam nepatinkamus asmenis neleistinaiis žodžiais jau buvo pirmiau komendanto baustas ir ispėtas laikytis tvarkos, kad Prof. Dovydaičis iš tarnybos atleistas del veiksmų nesuderinamų su valstybės tarnautojo pareigomis, butent:

REIKALĖ VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

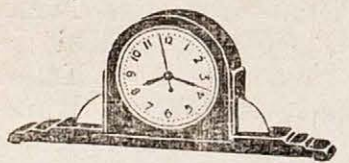
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvii Real Estate ir Apdraudos Agentura

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HE. 6729

I SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRASOMI KREIPTIS SION KRAUTUVEN.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė) Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitą ir geresnis patarnavimas už kitų. Vėžimai ligo-nių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jūsų pasirinkimo. Reikale telefonuokit.

6621 Edna Avenue

ENDicott 1763

"P. Dovydaičis verčia kapelionus slaptai organizuoti mokyklose uždraustas kuopeles. Tiems kapelionams kurie neklauso tų jo instrukcijų, p. Dovydaičis atvirai grąšina. Toks tarnautojas kuris terorizuoja kitus tarnautojus vien tik del to kad jie laikosi valdžios instrukcijų, negali būti kenčiamas valdžios įstaigoje".

Apgaileto kad tokis dalykas turėjo atsitikti, bet nuotikis gali būti pataisytas ir tas bene daugiasia priguli nuo paties profesoriaus.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

P. S. Lietuvos spauda jau praneša kad Prof. Dovydaičis raštu pasižadėjo laikytis nustatytos drausmės. Universitetas jį vėl išrinko savo profesorium ir Respublikos Prezidentas Vasario 16 d. aktu paskyrė jį regilijų istorijos ordinariu profesorium.

GANSONO LAIŠKAS IŠ PARYŽIAUS

APSILANKĖ LIETUVOJE PER ŠALČIUS

Amerikos Lietuvii imtikas Jack Ganson-Karabinas, rašo iš Paryžiaus Kovo 1 d., sekančiam:

Turėdamas dabar kiek laiko parašysiu jums apie savo kelionę ir įspūdžius. Kaip žinote, aš išvykau iš New Yorko Sausio 30 d. ant laivo Ile de France. Kelionė per juras buvo labai gera: oras buvo kiek šaltas, bet jūrą buvo rami; nesirgau nei dieną ir valgiau labai gerai.

Pabuvęs Paryžiuje penkias dienas, orlaiviu išskridau į Kauną. Žinoma, nepratus prie šalto oro, labai nemalonu buvo rasti šalčius Lietuvoje. Kaune sustojau Lietuvos Viešbutyje. Viešbutyje kambariai buvo švarūs ir šilti. Per tris dienas iš viešbučio niekur neišėjau, neturėdamas tinkamų rūbų Lietuvos klimatui. Šalčio buvo nuo 15 iki 20 laipsnių.

Po keturių dienų oras truputį atšilo, tai paslėmiau taksi ir nuvažiuavau į savo tėviškę, kuri yra nuo Kauno 95 kilometrai.

Atvažiuavęs į tėviškę, atradau labai įspūdingą savo žmonių gyvenimą. Negalėjau ten ilgai būti kaip dvi dienas, del to kad valgis ir oras man labai nepatiko. Del to, aprūpinęs savo tėvelį, brolių, sesutę ir gimines pinigais, grįžau atgal į Kauną.

Kaune dar pabuvau tris dienas, susipažindamas su daugeliu karininkų, valdininkų, pirklių ir laisvų profesijų žmonių. Klausinėju jus apie dabartinį Lietuvos gyvenimą. Sužinojau kiek galėdamas per tą trumpą laiką, paskiau apvažinėju įžymesnes ir matytinas vietas Kaune, butent Karo Muziejų, Kuno Kultūros Rumus ir kt.; su taksi pervaziavau visą Kauną, kuris man pasirodė labai įspūdingas: kai kuriais atžvilgiais Kaunas yra moderniškesnis negu Amerikos miestai.

Mažai turėdamas laiko, palikau Kauną Vasario 22 d. ir atskridau atgal į Paryžių.

Prancūzijoje dar pabūsiu iki 11-tos Kovo, ir tą dieną išvažiuoju atgal į New Yorką, kur atvyksiu Kovo 18-tą.

Is New Yorko važiuosiu tiesiog į Montreal, kur pradėsiu rengti imtynes Balandžio 1 d., nes aš turiu kontraktą imtynėms rengti 7 metams rytinėje Kanadoje, kuri susideda iš 18 miestų. Mano ofisas bus Montreal mieste.

Kai turėsiu daugiau laiko viską suorganizuosiu Montreale, parašysiu daugiau ką esu matęs, girdėjęs ir jaučęs savo širdyje apie Lietuvą.

Iki pasimatymo!

Jack Ganson-Karabinas.

IŠ ŠALIES ŽIURINT

BALTIMORE, MD.

PARVAŽIAVĖS iš "Vienybės" jubiliejinį iškilmių Brooklyn, buvau nematomos įiegos priverstas atgulti į lovą, lyg už kokią bausmę, ir išgulėti net keturias dienas, taip kad neteko dalyvauti nei matyti tų istorinių iškilmių, kurias turėjo Baltimorės Lietuviai Vasario 16 dieną, prie kurių surengimo ir šių eilučių rašėjui teko nemažai darbo pridėti. Neteko nei tos dienos įspūdžiais su laikraščiu skaitytojais pasidalinti. Gaila!

VASARIO 16-tą jau praėjo. Tautinės krypties Lietuviai tą dieną iškilmingai paminėjo aštuoniolikos metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Išnešė ir į atitinkamas vietas pasijuntė svarbias Lietuvos reikalais rezoliucijas. Parinko ir aukų į tam tikrus fondus, kaip tai Vilniui Vaduoti Sąjungai, Vilniaus Lietuvii reikalams, o kaip kur nepamišio ir Lietuvos Ginklų Fondo. Garbė jiems.

VASARIO 16-tą kairieji ir dešinieji mūsų elementai pabudojo grynai savo kromeliui. Štai Chicago nusigynę socialistai, kurie Lietuvos kritiškiausioje valandoje, kada ji šaukėsi pagalbos, rėkė "Lietuvai nei cento", dabar, Lietuvos iškovotos laisvės švente pasinaudodami, rengia pramogas, mat kitaip negali prisivilioti publika. Jau laikas Chicago Lietuvos susiprasti ir nesiduoti socialistams išnaudoti.

PITTSBURGH tautininkai gal but per savo neatsargumą buvo pagauti į socialistų komunistų "bendrą frontą", ir tautininkas P. Pivaronas su tokiu fanatiku komunistu Gasiunu, mirtinu Lietuvos priešu, Lietuvos tautinėje šventėje kalba nuo vienos estrados. Tai keista. Nejaugi Pittsburgho socialistai ir komunistai ant tiek supatriotėjo kad su jais tautininkai gali bendrai dalyvauti net tautos šventėje? O gal Pittsburgho tautininkai jau ant tiek sukairėjo kad jie negali save atskirti nuo komunistų?

Arba štai Baltimorėje, pilno neapikanto ir griežto užsispyrėlio Kun. Mendelio nesukalbama buvo suskaldyta vietos Lietuvos vienybė bendrai minėti tokias svarbias istorines iškilmes Vasario 16-tą. Jis rengė sau atskirai neva nepriklausomybės minėjimą, bet darė sau biznį.

GARSUSIS Baltimorės fejtonistas negaudamas daugiau vietos "Vienybėje" dergti jam nepatinkamas moteris, nusikraustė į socialistų "Naujie-nas" ir ten purvina sau nepatinkamą moterį, nors ta moteris jam nėra nieko žalingo padariusi, visų gerbiama veikėja kaip visuomeniniam taip ir meno srityje darbe. Tas fejtonistas nėra vertas nei vandenio jai paduoti, tačiau jis drysta ją spaudoje purvinti,

vien tik del to kad ji pirmininkaudama vienoje moterų draugijoje, užtardama jo kitai apipurvintai moteriai, užprotestavo kitam laikraščiu, kuriame tas žmogelis aną dergė.

Tai žmogus kuris jokiam veikime nedalyvauja, ir jokio naudingo visuomenei darbo nedirba, tik užsiima šlykščiu fejtonų rašymu. P. P. Jaras.

AKRON

Balandžio mėnesį, 1932 metais, Akron susiorganizavo, su nemaža skepticizmo, jaunimo klubas. To klubo tikslai buvo keliariopi, kaip tai užvedimas tarp Lietuvii jaunimo draugis-kų santikių; pastumėjimas savo narių darbuotis Lietuvos scenoje, vaidinime, dainavime; rengimas padorių pasilinksminimų, ir platinimas draugingu-mo tarp Lietuvii šeimų Akro-ne ir jo apilinkėse. Šiandien, daugelio nuostabai, tas klubas dar tebegyvuoja ir jo tikslai ir darbai yra tokie patys kaip bu-vo keturi metai atgal. Šis klubas yra tai Akrono Lietuvii Draugiškas Klubas, kuris savo gyvavimo laiku įgavo daug draugų ne tik vietoje bet ir visoje šiaurinėje Ohio.

Nors šiuo laiku klubas susideda iš parinktinio Akrono Lietuvii jaunimo, tačiau dar vis yra daug jaunų vaikinių ir merginų Lietuvii kurie nepriklausio šiai organizacijai. Nekurie tie jaunuoliai nepriklauso A. L. Draugiškame Klube manydami jog jie nėra pageidaujami. Iš kur jie gavo tą nuomonę sunku suprasti. ALDK sutvertas tuo tikslu kad sutrauktų į kruvą visą Akrono Lietuvii jaunimą ir veikia turėdamas tą tikslą aukščiau visko. Kada tik kuris nori patapti nariu, visada bus mielai priimtas. Taip pat yra tokių kuriuos mes vadinam sarmatlyvais. Jie labai norėtų įstoti į šį klubą jeigu tik iš klubo puses būtų imtasi žygių. Jiems taipgi šia proga duodame savo širdingą kvietimą prisidėti.

Toliau, yra ir tokių kurie buvo nariais bet atsisalino, kokių nors priežasčių delei. Tačiau jie norėtų vėl sugryžti į Klubą, tik gal mano kad jie prisimestų save klubui. Jiems turime pasakyti, kas praėjo lai buna užmiršta ir vėl galim viską pradėti iš naujo.

Tikslu sutraukti visus juos į kruvą ir prašalinti tarp jų visus barjerus, Akrono Lietuvii Draugiškas Klubas surengė Svečių Vakara ketvirtadienį, Kovo 19, WYCA. salėje, reguliariame Klubo sueigu kambaryje, su trumpu pasilinksminimo programu ir užkandžiais. Visi svečiai buvo priimti ir vaidinti nemokamai, ar jie norėjo patapti nariais ar tik susipažinti, ar vien tik del įdomumo. Tas buvo daroma ne tikslu užvesti narystės vaju, tik prašalinti tuos menkus neaišku-

RENKIMĖS I LIETUVĄ

SU

DIDZIAJA EKSKURSIJA

EKSPRESINIU MILSINISKU LAIVU

BERENGARIA

BIRZELIO JUNE 17 12 VAL. DIENĄ

Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą

Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas STEPONAS BERGEN

Šia ekskursiją užgyrė

LIET. LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į mūsų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą

CUNARD WHITE STAR Ltd.

1121 Euclid Ave. Cleveland, Ohio

mus jeigu kas kokius turėjo apie ALDK. Tiems kurie nori tapti nariais, čia buvo proga susipažinti su klubo veikimu.

Praeitų keturių metų bėgyje mūsų tikslas buvo suartinti Akrono Lietuvii jaunimą, ir to laikomės po senovė. Šiuomi klubas nori kad visi žinotų apie jo tiklus ir kad nemanytų niekaip kitaip priešingai. Viskas ką mes galime pasakyti tai kad durys į Akrono Lietuvii Draugišką Klubą visada atdaros, o toliau priklauso nuo jų pačių.

SMULKIOS ŽINELĖS

A. Bernotavičiaus sunus Antanas, pereitą metų užbaigęs vaistininkystės mokslą, tuoj gavo vietą vaistinėje. Darbdavys patėmijęs Antano gabumą toje profesijoje, perkėlė jį į Dayton, Ohio, kur jisai ir dabar pasekmingai darbuojasi Muir Drug Co. Gal dar Daytono Lietuviai nežino kad savo mieste turi profesionalą inteli-gentą. Antanas Bernotavičius gražiai kalba Lietuviškai.

Antano jaunesnis brolis mokosi Miami Universite, Oxford, Ohio, kuris randasi netoli Daytono. Jis rodo mokini-si medicinos, žada būti gydytoju. Jis yra gabus mokiny-s, ir gerai kalba Lietuviškai.

Kalnas.

Kas platina "Dirvą" — tas platina Apšvietą.

Ekskursijos i Lietuvą

BALTASIS SVEĐŲ LAIVYNAS

Per Gothenburg, Svediją
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽES 29, 1936 M.

Moderniškų motorlaivų
GRIPSHOLM
TIESIOG I KLAIPĖDĄ

Laivo naminant
Šia ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaborskis
Sveđų Amerikos Linijos, Klaipėdos
skyriaus vedėjas.

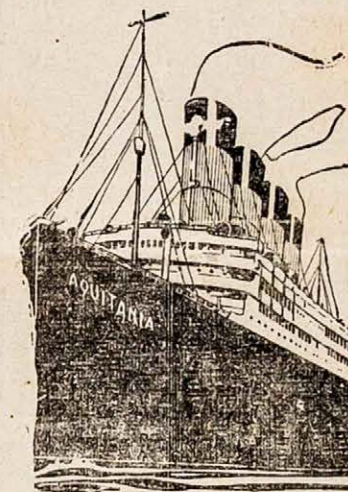
Antra ekskursija išplauks
LIEPOS 1 D. I KLAIPĖDĄ

Per Gothenburg-Stockholm
Ekskursiją vadovaus p. Vl. Mužinskis,
Sveđų Amerikos Linijos centralinėje rai-
tinėje New Yorko Lietuvii skyr. vedėjas.
Ekskursijas užgyrė Lietuvii Laivakor-
čių Agentų Sąjunga Amerikoje.

Kiti išplaukiamai iš New Yorko
Gripsholm Balandžio 9
Kungsholm Balandžio 25
Grigsholm Gegužės 5
Drottningholm Gegužės 16

Platesnių žinių apie ekskursijas, bro-
šiūrėlių ir laivakorčių kreipkitės į
vietinį laivakorčių agentą, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave. and 4 W. 51st Street
Rockefeller Center, N. Y. City

Važiuosit LIETUVON?

KREIPKITES I "DIRVOS" AGENTURĄ

Artėjant pavasariui, kiekvieną Lietuvii apima viena didžiausia mintis — važiuoti į Lietuvą, aplankyti savo gimtinę kraštą... Ir kiekvieno Lietuvos pareiga, kuriam tik sąlygos leidžia, yra nuvažiuoti į savo naujai atgimusią valstybę, pamatyti ją, pažinti... Dabar Lietuva visai kita negu ją paliko... nejaugi norėtumet palikti jos nematę?... Kitiems jau taip lemta kad turėsit likti Amerikoje ant visados — taigi pasistengkit nors apsilankyti savo gimtiniame krašte....

"DIRVOS" AGENTURA aptarnauja visus vykstančius į Lietuvą apsilankyti ar apsigyventi: išrupina dokumentus, suteikia informacijas, ir aprupina laivakortėmis.

LAIVAKORTĖS gaunamos visais laivais, visomis linijomis, visais laikais kada tik kam patogiausia keliauti — su Ekskursijomis arba paskirai.

PARTRAUKIAM iš Lietuvos Amerikoje gimusius vaikus ir merginas, taipgi visus kurie sulyg Lietuvii kvotos gali į Ameriką įvažiuoti.

Visada kreipkitės į savo Lietuvišką įstai-gą, kuri jums sąžiningai patarnaus ir suteiks tikriausias informacijas apie kelionę ir reikmenis.

"DIRVOS" AGENTURA

6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

East Sixth in Rockwell
MAin 6640

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atlara vakarais

CLEVELANDIETIS NEŽINIA KAIP ATSIRADO KAUNE

VARDU ADAM PETKASKI — GIMĖS LIETUVOJE, CLEVELANDE GYVENA JO TĖVAI NUO 1918 M.

"Lietuvos Aidas", Kaune leidžiamas dienraštis, paduoda sekančią įdomią žinią:

Vasario 28 d. į vieną Kauno policijos nuovadą atėjo jaunas vyrukas ir valdininkui kažką pradėjo aiškinti. Tačiau nuovadoje su tuo vyruku niekas negalėjo susikalbėti, nes jis kitaip kaip Angliškai nemokėjo susikalbėti. Teko kviešti vertėją, iš kurio policija sužinojo kad turi reikala su nepaprastu keliauninku Amerikos piliėtinu, paslaptingu būdu patekusi į Kauną.

Tas jaunas vyrukas pirmiausia parodė jurininko asmens dokumentą išduotą Amerikos Jungtinių Valstijų New Yorke, 1935 metais, pavardė Adam Petkaski.

Jis gimęs 1913 metais Lietuvoje, tačiau nežinaš nei apskrities, nei valsčiaus, nei kaimo, nes jį vos pusantų metų tėvai išsiėvė į Rusiją, o vėliau jis išėvė į Ameriką. Su tėvais kalbėjęs tik Angliškai, todėl kitų kalbų ir nemokas.

APKELIAVO PASAULI

Prieš dešimtį metų Petkaski, dar jaunas vaikas budamas, išprašė tarnauti viename laive virėjo padėjėju. Vėliau jis tapęs jurininku ir su laivais nuplaukęs net į Afriką, Australiją, Aziją, Europą ir kitur. Žodžiu, apkeliavęs visą pasaulį ir labai daug visko matęs.

Prieš kelis metus Petkaski gavęs tarnybą Amerikos 6000 tonų didumo laive, "S. S. Waytheville", kurį vėliau nupirke Angli. Petkaski sako kad jau Kinijos uoste jis norėjęs iš to seno laivo pasisalinėti, tačiau laivo kapitonas jo nenorėjęs atleisti. "Waytheville" prieš kurį laiką buvo atplaukęs į Kopenhagą, Daniją. Tame uoste šis jaunas vyrukas gerokai įsiliūnėjęs. Tada jam kilus mintis atvykti į Lietuvą. Jis matęs visą pasaulį, tačiau savo gimtinės jis suaugęs dar nebuvo matęs. Tai jį traukė į Lietuvą.

Petkaski tvirtina kad, kai jis apėlėjęs Kopenhagą tą atsimena, bet kaip ir kokių būdu atsisirado Lietuvoje negalįs gerai pasakyti, nes buvęs gerokai įsiliūnėjęs. Kiek atsimena Vokietiją ir Latviją.

Jis tik tiek teatsimena kad atsiradęs viename miestelyje apie 100 kilometrų nuo Kauno. Iš tenai jis prašęs pašte išsiųsti iš Kauno taksi, kuriam sumokėjęs didelę pinigų sumą Angliškais pinigais ir te gavęs gražos vos keliasdešimt litų. Petkaski sakosi vykęs į Kauną, nes sužinojęs jog čia gyvena Amerikos konsulas.

Idomu pažymėti kad šio jurininko asmens dokumentuose

**EIKIT
PIRKT**

tik į tokias krautuves kurios turi savo skelbimus jų laikraštį "Dirvoje". Nuėję ko pirkti, priminkit jog matėt jų biznio skelbimą "Dirvoje", gausit geresnį patarnavimą.

Vietiniai "Dirvos" skaitytojai, kurie gavot pranešimą apie pasibaigimą jų prenumeratos pasistengit tuoj atnaujinti, nes neatsiliepus, jums bus sulaukyta "Dirvos" siuntinėjimas.

"Dirvos" Administracija

"NEVIERNI TAMOŠIAI" PAMATĖ

Mūsų "nevierni Tamošiai"—tie lietuviai kurie senai iš savo tėvynės išėvėję, nematę ten nieko daugiau kaip gal tik savo tų laikų purviną miestelį, ir Lietuvos išgamos, kurie turi tikslu Lietuvai niekinti, sakė kad visi gamtos ir naujai atgimusių šalių žmonių padaryti gražumai Lietuvoje yra tik "Dirvos" redaktoriaus "išmislas", gyrimas Lietuvos todėl kad jis esąs "fašistas".

Dabar gi, kuomet atsilankė Clevelande J. Januškevičius su savo spalvotomis Lietuvos filmomis, darytomis Lietuvoje pereinai vasarą (rodė du vakarus) šimtai Clevelandiečių patys persitinkino kad taip Lietuvoje ištikro yra.

Niekas nesako kad Lietuvoje jau nėra purvo ir skurdo, ir kad yra negražių vietų: to yra ne tik Lietuvoje bet ir čia pat pas mus Amerikoje. Bet gaila yra klausyti mūsų pačių tamsių lietuvių užsispyrusį tikrinimą kad Lietuvoje nieko gero ir gražaus nėra, kad ten tik purvas, lušnos su kiurais stogais. Kurie šiuos paveikslus matė, bukit atkaklus savo tėvynės užtėrėjai ir drąsiai ir neabejodami pasakykit tiems kurie netiki į Lietuvos pakilimą ir pagrožėjimą, kad jie taip kalba dėl to kad nematė ir nežino. Kas nuvažiuoja, viską pamato ir patiria, tas savo tėvynę pamylia labiau! Paveikslus Matės.

Laukiama Svečių iš Lietuvos

Šiose dienose atvyko iš Lietuvos svečias, Pasaulio Lietuvių Sąjungos sekretorius, Dr. Juozas Leimonas, su juo atvyko ir kitas, jaunimo veikėjas, A. Laučka. Jie lankys Amerikos Lietuvių kolonijas. Clevelande jiems rengiama viešas priėmimas.

LAISKAI IŠ LIETUVOS

"Dirvos" Redakcijoje randasi Lietuvos jaunimo — berniukų ir mergaičių — laiskai rašyti į Amerikos Lietuvių mokyklinio amžiaus jaunimą. Kurie jaunuoliai norėtu tokiu aišku gauti, gali kreiptis į redakciją.

Laiskus paėmus, reikalinga pasistengti ir juos atsakyti. Tie laiskai yra surinkti Dr. J. Ušienio Lietuviams Remti, tikslu užvesti Lietuvos ir Amerikos Lietuvių jaunimo susirašinėjimą.

Laško persiuntimui į kitus miestus reikia pridėti 3c pašto ženklą. Taiangi reikia pažymėti kokio amžiaus yra prašytojas.

Laško persiuntimui į kitus miestus reikia pridėti 3c pašto ženklą. Taiangi reikia pažymėti kokio amžiaus yra prašytojas.

KORTAVIMO VAKARAS

Moteryų Sąjungos 36-ta kuopa rengia kortavimo vakarėlį sekmdienį, Kovo 29 d., nuo 4 val. po pietų, F. Kundrotų namuose, 1035 E. 140 St. Dovanos bus duodama kiekvienam stalui ir dovana prie įžargos tikieto. Kaip visuomet taip ir šį kartą Sąjungietės pavaišins svečius skaniais užkandžiais ir šlučiu. Nuosirdžiai prašome Clevelandiečių atsilankyti ir valieisti popietį kartu su savo draugais. Sąjungietės.

NORI PIGESNIO GASO

Clevelando miesto valdyba ir priemiesčiai dedasi į bendrą kovą už išgavimą pigesnės kainos už gasą vartojamą namuose. Miesto valdyba pirmiau nori pradėti tartis ir reikalauti gaso kainų nupigginimo ramiu būdu, ir kaip greičiausia galima.

AUTOMOBILIŲ PERKANTIEMS PASARGA

The Cleveland Better Business Bureau, Inc., praneša kad pastarų kelių mėnesių bėgyje, as biuras pradėjo gauti daug susiskundimų prieš automobilių pardavėjus. Sako kad tuli automobilių pardavėjai agentai parduodami žmogui automobili, persistato save ir atstovais apdraudus kompanijos, įtikinėdami kad pirkęs iš jo automobilį žmogus kartu gauna pilną apdraudą nuo nelaimingų atsitikimų ir sužeidimų. Tuo gi tarpu yra kitaip. Automobilio savininkas visai negauna apsaugos tuo atžvilgiu.

Mirė Antras Richman Brolis.

Šiose dienose mirė antras iš Richman brolių, Charles Lehman, 63 m. amžiaus, plačiai žinomas Richman Bros. Co. vyriškų rubų išdirbystės, kurie patys rubus gamino ir parduodė savo užlaikomose krautuvėse daugelyje miestų. Jie buvo trys broliai, išvystę savo tokį milijoninį biznį iš mažos savo tėvo siuvelyklos.

1934 m. Vasario 16 d. mirė vienas brolis.

Pats seniausias, Nathan G., dar gyvas ir yra ju vardu kompanijos tarybos narys.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4186

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

LITHUANIAN CULTURE

Due to the great educational value and interesting facts on Lithuanian Culture, Mr. K. S. Karpus' Radio Address heard over Station WJAY, Thursday, Mar. 19 is here published for the benefit of those who were unable to hear it.

Ladies and gentlemen of the radio audience:

It is my pleasure to sketch for you the cultural rise of a people, the Lithuanians, through their many hardships and difficulties. The Lithuanians once were one of the most powerful warriors of Eastern Europe. Their domains extended from the Baltic to the Black Seas. They were the most stubborn fighters, against the new Christian religion. These people were the very last in Europe to accept Christianity and successfully fought the Crusaders, who for two centuries made attempts to force the Lithuanians to accept the new religion. They accepted the new religion on their own terms in the beginning of the 15th Century.

They were worshippers of nature's forces. Their mythology comprises a family of deities similar to those of old Roman and Scandinavian mythology. The Chief deity being the almighty Thunder god, Perkunas, and his Spouse, Praurime. Others were the gods of the seas, rivers, forests, winds and tempest, goddess of Love, gods of the Sun, the Moon and of War.

The gods, demanded reverence of the mortals, and the Lithuanians humbly selected oak groves in the forest, erected sanctuaries dedicated to them. Their worship consisted of various rituals; even human sacrifices were practiced in the earlier period, when the ancestors of Lithuanians were connected with their religious rites. When the time came for worship of Perkunas, or his proud Spouse, Praurime, the people gathered in the Sacred Oak Grove, knelt reverently while the high priest, Krivaitis, performed the rituals; his assistants, the Krives, and the vestal virgins, in whose care was placed the duty of keeping the sacred fire ever burning, chanted their songs, to the accompaniment of the almost sacred musical instrument, called the Kankles.

The religious ceremony was concluded with the Vaidyla, the Bard, a traveling songster, to the accompaniment of his Kankles, exalting the deeds of their national heroes. When the ruling class of Lithuania, and the nobility accepted Christianity, for political or other purposes, the worship of their old gods continued among the peasantry for two centuries more. It was no surprise to discover, deep in the forest, a pagan altar with the holy fire burning, where the people gathered around, to give praise to their old-timers, or to ask them for favors who the Christian God failed to respond.

The vast Lithuanian state crumbled soon after it became entangled with other Christian kingdoms. Thru its alliance with Poland, Lithuania suffered the same fate as Poland. The Lithuanian nobility swung towards foreign culture. In 1795, when the Russian Empire, Catherine the Great with her allies, the King of Prussia and the emperor of Austria, Hungary, partitioned the Lithuanian - Polish kingdom, Lithuania's lot fell under the Russians. The Russian culture — meager as it was — opened to itself the gates of Lithuania, thru religion and also schools, but it could shelter mostly among the nobility.

The peasants clung to their own language and customs, successfully withstanding the onslaught of Russian brutality known by closing Catholic churches and massacring of the people. The few Lithuanian intellectual patriots had no shelter in their own country and had to flee persecution of the Russian Cossacks.

Above all, the Russian government, in 1864 forbade the Lithuanians to print books and newspapers in their own language. This suppression lasted for 40 years, until Russia was upset by the unsuccessful war with Japan in 1904. Those 40 years was the dark era of Lithuanian history.

During these darkest years of life under the Russian domination, the dawn of the country's rebirth began to appear. The peasantry held firmly to their language, and since they were deprived of books and newspapers, the more they kept up their national spirit by the folk songs, which were transmitted from lips to lips of parents to their children, and spread from village to village. They were not tangible, therefore the oppressors could not take away songs from their lips, and eradicate their melody from their indelible memories.

But too, there were happy moments even in the life of the peasant maiden, the caring of her flower garden in her spare moments. It is a great honor for a Lithuanian girl to be able to have a flower garden, about the home. A flower is considered a symbol of a girl's innocence.

The Ruta, a greenish, unimpressive plant, is queen of them all, and is most highly honored and sung of, as the plant signifying young maidenhood's purity. Only an unmarried girl has the right to wear the Ruta in her hair. In marriage, directly after the church ceremony the small wreath of Rutas is removed from the girl's hair.

A young girl and her mother are always pals, even in Lithuanian folk songs. The song, "Softly the River Nemunas Flows," relates by comparison, the quiet but swift flow of the river's water and the weeping of a grieved mother, whose daughter is to be married and thereby separated from her. The girl tries every means known to soothe her though marriage is supreme in her mind.

Lithuanian folk songs are in the thousands — they have their verses, and melodies to everyone of them. Sometime ago, our newspaper, "Dirva" announced a folk-song collecting contest, and inside of three or more months we received over 600 songs, from all parts of Europe and from Lithuanian immigrants in the United States. Who wrote these songs and who composed their melodies — no one knows.

(Continued Next Week)

AMONGST OUR LITHUANIANS

EGG-ROLLING CONTEST

The first Saturday after Easter, "Biruta", children's choir will take part in an egg-rolling contest at the Lithuanian Hall. This is the second time that this group in participating in such an affair. They also had great fun in cleverly coloring these eggs. All children are invited!

K of L SPOTLIGHT

The local 25th chapter will hold its fifth annual talent nite, April 19, at the New Parish hall. Present plans include a greater program in volume and quantity than ever before staged. A short play will be given as a part of the talent review.

MOVIES

Those who have seen the movies last week, could not help admiring the scenic sights, naturally presented by the aid of color pictures. It may be possible to get another showing, if enough interest is shown. If you will give voice by letter or word of mouth to the Dirva management, a showing of these excellent pictures may again be shown here.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy
1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikoma visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo astrijo užsisėnėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirkškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje

"MARGUTIS"

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženklėliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

ANGLIS IR MALKOS

Petras Komeras parduoda ir pristato visokios rūšies anglį ir malkas

OHIO LUMP	 tonas	\$5.95
HOT FIRE LUMP	 "	6.25
WEST VIRGINIA LUMP	 "	6.75
KENTUCKY LUMP	 "	7.80
STANDARD POCAHONTAS	 "	8.25
ORIGINAL POCAHONTAS	 "	8.95

(Tik 1 bušelis pelny iš tono)

KOMER WOOD & COAL
1201 EAST 80TH ST. Telef. GARf. 2921

Tell Me, Silent Night

By NADAS RASTENIS

Tell me, silent night,
Toll me, moonlight bright,
Toll me, roses dipped in dew,
If my love loves me too?
Silvery stars above,
Make my all day-dreams come true
O dreamy skies of blue!

O, those eyes so bright and kind,
O, those lips so warm and sweet;
Day and night they linger in my mind
And sweep me off my feet.
Love is like a garden fair,
Love is like a dream of bliss divine;
As fragrant as the springtime air,
As dazing as the rarest wine.

Silent night,
Moonlight bright,
Roses red,
Skies of blue,
Tell me if my love loves me too?

Miss Lillian Gelazela, of Baltimore, composer and music teacher, composed a lovely waltz; then she requested Mr. Rastenis that he should write the words for it. Mr. Rastenis took his magic pen and wrote words, both in Lithuanian and English. The above is the English version.

YOUNGSTOWN

AROUND TOWN

WE let Akron do all the crowing in this Forum for the last couple of weeks. They did win a couple of bowling matches and a basketball game. I suppose they've forgotten all about the bad walloping they got from the Youngstown Lithuanian Social Club last summer. They better start remembering the "cause Spring's coming around again."

Seen on one of our best avenues — Jimmy Yurchison leading a dog on a leash. Who would ever have thought our Jimmy would turn out to be a "poodle pusher". Swell looking dog, Jimmy. The Shadow is working on the girl angle of the case. Says Jimmy would never turn "poodle pusher for anybody but a blonde!"

Everybody else was drinking coffee so "I want-to-be-different". Geo. Stokes ordered tea and did he get special service. The girls fell over each other getting it for him. Must be something in the way the guys smile because it can't be what he says. George is one of those silent men!

The Y. L. S. C. has suddenly decided to go to Lithuania. Mr. and Mrs. Janush, Jr. were here showing their colored movies of Lithuania. Maybe the fact that the Lithuanian men looked so handsome and the girls so beautiful is the reason for this sudden desire. The cont. Fatherland, still it might have been the scenery. By the way, Mrs. Karpus had better tie K. S. to her apron strings or they'll be shipping him off to Hollywood. How about some lessons in acting, Mr. Karpus?

Speaking seriously, tho, the Lithuanian movies are very good. The whole thing is very well coordinated and clearly presented. The colors are beautiful especially in the scenes of the Botanical Gardens. Lithuanian architecture is surprisingly beautiful and original. Maybe we'd better stop here because this could go on and on and I'm not a critic.

Sorry to report that Joe Derin hasn't said or done anything worth pointing since he got back from that trip to Lithuania. The combined forces of the Akron-Cleveland girls was too much for him. He has been in a trance ever since.

The Innocent Bystander.

HEAR — HEAR — HEAR

The Y. L. S. C. is giving a card party. Yessir! and this is going to be a real card party so come on all you card sharks and try your luck at winning one of the three big prizes. If you don't play cards come anyhow and watch the fun and help eat the refreshments. The time 7:30 — The Date — March 22. The day — Sunday — The place — Lithuanian Hall on Franklin Ave. Admission 25c. We'll be seeing you ALL.

Advocation Turns to Vocation

MR. JOS. JANUSH, JR.

THAT young man, Joseph Janush, Jr., who yearly makes the rounds of Lithuanian centers showing motion pictures of Lithuania was born in Bayonne, New Jersey, but Hartford, Connecticut has a greater claim on him for that is his present and past residence. Regular public schooling for this law aspirant took up much of his time. After high school he entered in the employ of the State Board of Education. During the long vacations that are annexed to education labor, Mr. Janush made snapshots of places he had visited in the states.

Then in 1931 a trip to Lithuania with a motion picture camera for the enjoyment and benefit of folks at home. Not strange at all, Lithuanians asked for showings of these movies and that led him into commercializing the plan thus he has visited Lithuania five times and plans another this year. His motto is "bigger and better pictures of Lithuania", and he is certainly living up to the motto. The current showings are colored movies with sound, the only such showing ever made of the fatherland. He was the first to introduce sound with his movies.

He travels from Maine to Missouri with his outfit and costumes, a little more than seven months for the entire engagement. While in Utica, New York, a certain pretty nurse, Miss Victoria Kalvaitis, has changed the entire picture of his life. From then on he had color and sound effects in his life.

Really, Mrs. Janush is a sweet girl and it is said to be musically inclined. Europe, the Lithuanian World Congress, was the scene of their honeymoon. They drive a car through Lithuania in picture work. Mr. Janush doesn't smoke and didn't drink until he came in contact with the Lithuanians over there. Only 27, he hopes to own his own theatre some day. For four years was a trustee for Lithuania and he speaks Lithuanian fluently.

Shirley White, actress, in "Red-head on Parade" he says is a Lithuanian girl.

REIKALINGA SENYVAS LIETUVIS

dirbti Lietuvių farmoje, gera vieta ir sąlygos tokiom kuris neturi kur gyventi. Kreipkitės į "Dirvos" Administraciją.

ISSINUOMOJA UKE

Apie 6 1/2 mylios nuo miesto ribų, prie geru kelių; apie 13 akru žemės, apie 10 akru sodų; graži, Lietuviams žinoma vieta, visi irengimai, elektros šviesa. Klauskite C. Pakeltio vaistinė, 1117 East 79 St., Cleveland.

PARSIDUODA NAMAI

WADE PARK AVE. arti E. 71 St., didelis medinis namas, 2 krautuvės ir trys gyvenimui, pilna kaina \$2400, savininkas 4303 Pearl Rd. SHa. 5801

NEPAPRASTA PROG

Du moderniški namai, ant vieno lojo, kampas E. 80 ir Star avenue (pirma gatvė į pietus nuo Superior), abu už \$4800. Parduos ir paskirai jei norima. Savininkas 4303 Pearl Rd. SHa 5801

Sieninių Popierių IŠPARDAVIMAS

Luboms popieris 4c roliukas; Miegkambariui 5c roliukas
Virtuvei — 5c rol; Plastic 6c rol; Apvardai 1c r aukšias
Gera namams maliava \$1.19 gal., Valentine Varnish 1.69 gal.
Valentine vieno tepimo enamel \$2.59; Auto enamelis 1.59 gal.
Šepėliai 10c ir aukštesn.

Telef. ENdicott 3666

J. H. MILES 5724 Euclid Ave.

GERA ANGLIS

Arco Lump (premium)	 \$8.95
(Mažiau negu 2 bušeliai pelny iš tono)	
Nerdie Egg or Lump	 \$7.65
Majestic	 \$5.95
Coke	 \$8.75

ARLINGTON ICE & FUEL CO.

16201 SARANAC ROAD

J. J. STANKUS Glenville 5787

Cleveland, Ohio